
RAPPORT NR. 1707 | Guri K. Skrove, Sølve Mikal Krekvik Nerland, Gøril Groven
og Kari Bachmann

EGENORGANISERT BRUK AV SEKS ANLEGG FOR FYSISK AKTIVITET I MOLDE

Brukerundersøkelse av ulike anleggstyper for fysisk aktivitet

---

TITTEL	Egenorganisert bruk av seks anlegg for fysisk aktivitet i Molde
FORFATTERE	Guri K. Skrove, Sølve Mikal Krekvik Nerland, Gøril Groven og Kari Bachmann
PROSJEKTLEDER	Guri K. Skrove
RAPPORT NR.	1707
SIDER	76
PROSJEKTNUMMER	2678
PROSJEKTITTEL	Egenorganisert aktivitet på seks ulike anlegg for fysisk aktivitet
OPPDRAKSGIVER	Møre og Romsdal fylkeskommune, Seksjon for folkehelse og fysisk aktivitet
ANSVARLIG UTGIVER	Møreforskning Molde AS
UTGIVELSESTED	Molde
UTGIVELSEÅR	2017
ISSN	0806-0789
ISBN (TRYKT)	978-82-7830-285-9
ISBN (ELEKTRONISK)	978-82-7830-286-6

SAMMENDRAG

Formålet med dette prosjektet har vært å gi et kunnskapsgrunnlag for vurdering av hvordan spillemidlene bedre kan nå særlig prioriterte målgrupper, og bidra til økt fysisk aktivitet gjennom egenorganisert aktivitet. Vi har i prosjektet undersøkt bruk av seks ulike anlegg for fysisk aktivitet i Molde kommune.

Det er gjennomført tellinger av antall brukere og en spørreskjemaundersøkelse ved anleggene. Til sammen registrerte vi 965 brukere ved anleggene under datainnsamlingen. Totalt 416 personer fylte ut spørreskjema. Våre funn tyder på at ulike anleggstyper treffer ulike deler av befolkningen, spesielt med tanke på alder.

Flest personer brukte friluftsanlegget Øverlandsvatnet. Selv om vi fant at størst andel personer med nedsatt funksjonsevne og personer som opplever dårlig økonomi i undersøkelsen brukte Øverlandsvatnet, er det behov for mer kunnskap om de særlig prioriterte målgruppene for å trekke konklusjoner om hvordan anleggstyper kan bidra til å øke aktivitetsnivået. Barn og unge var sterkest representert ved uteområde ved Kvam skole, skolen som nærmiljøanlegg fremstår som viktig for denne gruppen. Blant unge voksne synes treningsrettede anlegg å være mest populært. Flere og flere driver med egenorganisert fremfor organisert aktivitet og kunnskap om slik aktivitet er viktig for å legge til rette for fysisk aktivitet for alle.

© FORFATTER/MØREFORSKING MOLDE

Forskriftene i åndsverksloven gjelder for materialet i denne publikasjonen. Materialet er publisert for at du skal kunne lese det på skjermen eller fremstille eksemplar til privat bruk. Uten spesielle avtaler med forfatter/Møreforskning Molde er all annen eksemplarframstilling og tilgjengelighetsgjøring bare tillatt så lenge det har hjemmel i lov eller avtale med Kopinor, interesseorgan for rettshavere til åndsverk.

FORORD

Denne rapporten presenterer resultater fra en pilotundersøkelse om bruk og brukere av seks ulike anlegg for fysisk aktivitet i Molde kommune. Prosjektet er gjennomført på initiativ og oppdrag fra Møre og Romsdal fylkeskommune. Det har vært spennende og utfordrende å arbeide med dette prosjektet. Til forskjell fra stort sett all annen datainnsamling vi gjør, har denne foregått utendørs på flotte sensommer og høstdager.

Vi ønsker å rette en takk til Therese Thue Hvattum, Oddny Wiggen, Torbjørn Digernes Jakobsen, Petter Jensen og Rigmor Hustad Holen hos fylkeskommunen for gode innspill i planleggingsfasen, hjelp og diskusjoner underveis i prosjektet og tilbakemeldinger på rapporten. Takk til forskningsassistent Aleksander Hedum for bidrag i datainnsamlingen.

Vi vil rette en stor takk til alle respondenter som tok seg tid til å stoppe sin aktivitet for å svare på spørreskjemaet.

Guri K. Skrove
prosjektleder
Molde, november 2017

INNHold

Forord.....	4
Innhold	5
Bakgrunn og formål med prosjektet	7
Hva er spillemidler?	7
Anbefalinger om fysisk aktivitet	8
Hva er egenorganisert aktivitet?	8
Beskrivelse av anleggene	9
Øverlandsvatnet rundt	9
Idrettens hus – friidrettsbanen og utendørsstyrkeapparat.....	11
Rulleskianlegget Skaret.....	12
Kvam skole – uteområde med jungelanlegg og turnbasseng.....	13
Cecilienfryd kunstgressbane.....	15
Skateparken på Bjørset.....	15
Datainnsamling og utvalg.....	17
Tidspunkt for datainnsamling.....	17
Vær ved datainnsamling.....	18
Telling av brukere ved anleggene	19
Registrerte brukere ved anleggene: Antall og kjønn.....	19
Elever som brukte det inkluderte uteområde ved Kvam skole i skoletiden	20
Spørreskjemaundersøkelsen	23
Spørreskjema	23
Hvor mange svarte?.....	23
Kjennetegn ved respondentene i brukerundersøkelsen.....	27
Utdanningsnivå	28
Daglig aktivitet	29
Familiens økonomi.....	30
Personer med fødeland utenfor Norge	30
Nedsatt funksjonsevne	31
Vurdering av egen helse	31
Respondentenes aktivitetsnivå	33
Hvor ofte er de fysisk aktive?	33
Ønsker de å bli mer aktive?	33
Hvor mange er fysisk inaktive?.....	34
Deltakelse i idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet.....	36
Hvilke andre anlegg bruker respondentene?	36
Resultater brukerundersøkelsen fordelt på anlegg	38
De fire mest brukte anleggene i brukerundersøkelsen	38
Kjennetegn ved brukerne	38
Respondentenes aktivitetsnivå	43

Hvor ofte brukte respondentene anleggene?	46
Hvorfor brukes de ulike anleggene? Betydning og begrunnelse for bruk.....	48
Hvilke aktiviteter gjorde respondentene ved anleggene?	51
Tilbakemeldinger og kommentarer per anlegg	54
Resultater brukerundersøkelsen barn og ungdom under 16 år	57
Kjennetegn ved brukerne	57
Hvor ofte brukte respondentene anleggene?	57
Hvilke aktiviteter gjorde respondentene?	58
Deltakelse i andre fritidsaktiviteter	59
Hvem var de der sammen med?	59
Hvorfor brukes anleggene?	60
Tilbakemeldinger og kommentarer	62
Resultater for utvalgte brukergrupper.....	64
Personer med nedsatt funksjonsevne	64
Personer født utenfor Norge	65
Personer som opplever dårlig råd (økonomi).....	66
Kort oppsummering av hvert av anleggene	68
Øverlandsvatnet oppsummert	68
Idrettens hus – friidrettsbanen og utendørsstyrkeapparat oppsummert.....	68
Rulleskianlegget oppsummert	68
Kvam skole oppsummert	68
Cecilienfryd oppsummert	69
Skateparken oppsummert	69
Diskusjon og oppsummering	70
Avsluttende refleksjoner og anbefalinger	73
Referanser	74
Vedlegg	76

BAKGRUNN OG FORMÅL MED PROSJEKTET

Formålet med spillemidler er å legge til rette for at en større del av befolkningen deltar i idrett og fysisk aktivitet. Møre og Romsdal fylkeskommune opplever behov for å utvide sitt kunnskapsgrunnlag for vurdering av hvordan spillemidlene bedre kan oppnå sitt formål og bidra til økt aktivitet. Også Kulturdepartementet etterspør behovsvurderinger lokalt i henhold til sine bestemmelser for tildelinger i 2017 (Kulturdepartementet 2016a).

Man vet allerede mye om organisert aktivitet, men mindre om egenorganisert aktivitet. Av anleggstyper som får spillemidler, bør fokus for forskning slik sett være på løypetiltak, nærmiljøtiltak og anlegg hvor det er åpent for fri og egenorganisert bruk utenom den organiserte timeplanen. Det er i prosjektet sett nærmere på tre grupper som ofte har lavere aktivitetsnivå enn andre; personer med nedsatt funksjonsevne, personer født utenfor Norge og personer som opplever dårlig økonomi i familien.

Formålet med dette prosjektet er å gi et kunnskapsgrunnlag for vurdering av hvordan fordelingen av spillemidler bedre kan nå særlig prioriterte målgrupper, og bidra til økt fysisk aktivitet gjennom egenorganisert aktivitet.

HVA ER SPILLEMIDLER?

Spillemidler er overskuddet fra Norsk Tipping og har som formål å legge til rette for at en større del av befolkningen deltar i idrett og fysisk aktivitet. I 2015 utgjorde spillemidlene den største statlige økonomiske satsningen målrettet mot å fremme fysisk aktivitet (Kulturdepartementet 2016a s. 16). Særlig prioriterte målgrupper for spillemidlene er grupper som vanligvis deltar lite, for eksempel innvandrere, personer med nedsatt funksjonsevne og barn og unge fra lavinntektsfamilier. Videre er det et mål at spillemidlene skal bidra med å legge til rette for at personer som i dag er fysisk inaktive kommer i gang med aktivitet, og at anlegg bør fungere som sosiale møteplasser i lokalsamfunnet (Kulturdepartementet 2016a).

Det er tidligere vist at ulike anleggstyper aktiviserer ulikt (Brevik & Rafoss, 2012, Nossum & Stene, 2015), og at flest bruker anleggstyper som er åpne og lett tilgjengelige for individuell egenorganisert bruk. Nyere forskning viser at turstier og anlegg for nærturer, som er de mest foretrukne og brukte anlegg for de fleste voksne nordmenn, ikke prioriteres og får under 4 prosent av tildelingene (Thorén, Skjeggedal & Vistad, 2016). En stor del av tildelingene går til fotballanlegg og flerbrukshaller for organisert idrett (Meld.St.26 2011-2012, s. 52), mens spillemidlene i svært liten grad benyttes til å fremme egenorganisert aktivitet (Thorén, Skjeggedal & Vistad, 2016). Bestemmelsene for tildelinger i 2017 signaliserer derimot prioritering av blant annet lavterskelanlegg med stort brukspotensial og nærmiljøanlegg (Kulturdepartementet 2016a, s. 7). Staten har siden 1988 krevd at det utarbeides en politisk behandlet plan basert på behovsvurderinger for å få spillemidler. I den senere tid har fokus vært en dreining mot at anleggene skal tilpasses aktivitetsprofilen i befolkningen blant annet av hensyn til folkehelsen.

En oversikt over disponeringer til noen departement (KUD, KLM, SD, HOD, KMD og KD) og noen av deres budsjettområder som legger til rette for fysisk aktivitet på befolkningsnivå eller i enkelte grupper viser at totale disponeringer til tilrettelegging av fysisk aktivitet lå på

2 615 000 000 NOK i 2016 (Lund-Blix m.fl., 2017). Denne oversikten gir ikke et samlet bilde over alle utgifter knyttet til tilrettelegging for fysisk aktivitet. Sett i sammenheng med de enorme summene som brukes årlig til tilrettelegging for fysisk aktivitet brukes svært lite til kartlegging av fysisk aktivitet for målretting av tiltakene. Spesielt er det behov for mer kunnskap om fysisk aktivitetsnivå blant små og sårbare grupper som eldre, innvandrere og personer med ulike fysiske eller psykiske plager, om deres bruk av anleggstyper og for å tilrettelegge bedre.

ANBEFALINGER OM FYSISK AKTIVITET

Norske helsemyndigheter anbefaler at barn og unge utøver minimum 60 minutter fysisk aktivitet hver dag, hvor intensiteten bør være både moderat og høy (Helsedirektoratet, 2014). Minimumsanbefalingen for voksne og eldre er minst 150 minutter moderat fysisk aktivitet eller 75 minutter med høy intensitet per uke (ibid.).

I 2011 kom Møre og Romsdal dårligst ut av fylkene i en utvalgsundersøkelse om hvor stor andel av befolkningen som tilfredsstillte ACSM-kriteriet (Breivik & Rafoss, 2012), dvs. at de enten er fysisk aktive med moderat intensitet en halv time fem dager i uken, eller mer intens fysisk aktivitet av minst 20 minutters varighet tre dager i uken eller mer. Bare 22 prosent av innbyggerne oppfylte kriteriet. Til sammenlikning var andelen 38 i Oslo og 36 i Sør-Trøndelag. Hvis den undersøkelsen fortsatt tegner et riktig bilde, tyder det på et stort forbedringspotensial i Møre og Romsdal.

HVA ER EGENORGANISERT AKTIVITET?

Aktivitetene som flest av oss driver med er friluftaktiviteter som turer i skog og mark, fjell og vidde, på beina eller på ski, styrketrening, sykling og jogging på tur og som trening (Breivik & Rafoss, 2012). Det er altså størst andel av befolkningen driver med egenorganisert aktivitet/trening og mosjon. Størrelsesforhold er 69 prosent som driver med egenorganisert aktivitet mot 21 prosent som driver med organisert aktivitet (Breivik & Rafoss, 2012). Det er derfor stort potensial i å øke aktivitetsnivået i befolkningen ved å legge til rette for egenorganiserte aktiviteter. Det er også verdt å merke seg at de sosiale forskjellene er større innen organiserte aktiviteter enn i egenorganiserte aktiviteter.

Det er flere forståelser av begrepet egenorganisert aktivitet. Organiserte aktiviteter kan defineres som (Løvgren, 2009):

- Voksenstyrte aktiviteter
- Forhåndsavtalte aktiviteter, og som foregår jevnlig på avtalte steder og tidspunkt
- Arrangert av frivillige organisasjoner eller det offentlige
- Åpne for barn og unge

Slik sett kan man si at organisert aktivitet er fysisk aktivitet man utfører i regi av idrettslag og/eller organisasjoner, og at egenorganisert aktivitet er aktivitet som utføres utenom den organiserte idretten.

I Meld. St. 26 (2011-2012) defineres begrepene ved at det skilles mellom deltakelse i idrett og det å drive egenorganisert fysisk aktivitet: «Med idrett forstås i denne sammenheng trening og konkurransevirkosomhet i den organiserte idretten. Fysisk aktivitet refererer til egenorganiserte trenings- og mosjonsaktiviteter» (Meld. St. 26 (2011-2012, p. 69). I denne rapporten er aktivitet som ikke er organisert av skole, idrettslag, foreninger eller andre organisasjoner omtalt som egenorganisert aktivitet.

BESKRIVELSE AV ANLEGGENE

I utvelgelsen av anlegg ønsket fylkeskommunen at undersøkelsen ble gjennomført på friluftsanlegg og åpne baner/anlegg. I samarbeid med fylkeskommunen ble det valgt ut seks ulike anlegg for fysisk aktivitet i Molde kommune. Under følger en beskrivelse av disse anleggene.

ØVERLANDSVATNET RUNDT

Øverlandsvatnet er et vann i Moldemarka. Anlegget er i nærheten av bostedsområder. Her er det tilrettelagt et friluftsområde/-løype. Det er laget en rundtur rundt Øverlandsvatnet. Løypa er 2 km lang og går i et flatt terreng. Det er gode parkeringsmuligheter da vannet ligger 300 m fra Jensgurilia turparkering (gratis). Det er også rimelig god nærhet til offentlig kommunikasjon med busstopp ca. 500 meter unna. Runden er tilrettelagt for personer med nedsatt funksjonsevne og rullestolbrukere (grusvei). Løypen kan brukes isolert eller som utgangspunkt for lengre turer i ulike retninger i Moldemarka. Her finnes i tillegg en gapahuk med bålplass og badeplass. Flere steder er det sittebenker.

Øverlandsvatnet i henhold til kategorier i Kulturdepartementets tilskuddsordninger (Anleggsregisteret)¹:

- Anleggskategori: Friluftslivsanlegg
- Anleggstype: Tursti
- Anleggsklasse: Nærmiljøanlegg
- Totalt tilskudd: 175 000 kr
- Byggeår: 2005

---

¹ Anleggsregisteret. Kulturdepartementet. <https://www.anleggsregisteret.no/>

Foto: Svein Neerland (www.mrfylke.no)

Foto: Øyvind Brunvoll (www.rbnnett.no)

IDRETTENS HUS – FRIIDRETTSBANEN OG UTENDØRSSTYRKEAPPARAT

Idrettens hus ligger sentralt i nærheten av Molde sentrum (ca. 300 meter fra Storgata), midt i et bo- og ferdselsområde, og lett synlig for de som passerer. I denne undersøkelsen er styrkeapparatene utendørs og friidrettsbanen med fotballbane i midten inkludert. Begge deler (bortsett fra fotballbanen) er åpen for fri bruk. Fotballspilling holdes utenfor ved dette anlegget.

Friidrettsbane i henhold til kategorier i Kulturdepartementets tilskuddsordninger (Anleggsregisteret):

- Anleggskategori: Friidrettsanlegg
- Anleggstype: Friidrettsstadion kunststoff
- Anleggsklasse: Ordinært anlegg
- Totalt tilskudd: 1 886 000 kr
- Byggeår: 1982 (tilskudd 1982, 1986, 1987, 2007)

Foto: Arvid Ottestad (www.moldeolymp.no)

Styrkeapparat er det ikke søkt om spillemidler til. Eier er Molde kommune.

Foto: Tore Birkeland

RULLESKIANLEGGET SKARET

Rulleskianlegget ligger på Skaret nesten 13 km fra Molde sentrum, og ca. 8 km fra nærmeste bostedsområde (Årølia). Det er en del av Skaret skisenter som ligger ved innfallsporten til et stort turområde. Rulleskianlegget er forholdsvis nytt og består av 3,7 kilometer asfaltløyper pluss en stor aktivitetsflate, hvor en av sløyfene går gjennom skiskytterstadion med mulighet for skytetrening med rulleski. Ingen offentlig kommunikasjon gjør at anlegget normalt krever tilgang på egen transport hvis man ikke bruker sykkel eller rulleski fra byen. Asfaltløypen er relativt smal og kupert, med de krav det stiller til ferdigheter og antall brukere samtidig. Dette anlegget skiller seg fra de andre anleggene i brukerundersøkelsen med sin avstand fra boområde, tilgjengelighet for øvrig og utstyrskrav.

Rulleskianlegget Skaret i henhold til kategorier i Kulturdepartementets tilskuddsordninger (Anleggsregisteret):

- Anleggskategori: Rulleskianlegg
- Anleggstype: Rulleskiløype
- Anleggsklasse: Ordinært anlegg
- Totalt tilskudd: 4 910 000 kr
- Byggeår: 1999 - 2015

Foto: Rune Malo (www.rbnnett.no)

KVAM SKOLE – UTEOMRÅDE MED JUNGELANLEGG OG TURNBASSENG

Kvam skole ligger 3,7 km fra Molde sentrum i nærheten av høgskolen, en barnehage og nært bostedsområdene Kvam og Bjørset. Skolen har et større uteområde som også inkluderer fotballbaner og skogsområder, mens de delene av uteområdet som er med i denne undersøkelsen av anlegg, er et «turnbasseng» og et «jungelanlegg». Disse to områdene ligger like nedenfor skolebygningen, adskilt av en ballbinge. «Turnbassenget» er et område med mange ulike turnapparater som står dels på et underlag dekket av bark, og dels på et mykt plastdekke. «Jungelanlegget» består av slynghusker i tau over to vollgraver bygget opp av bildekk i ulike størrelser. Begge disse områdene (anlegget) er åpent for fri bruk utenom skoletid, og mye av utstyret passer også for voksne.

Jungelanlegg og turn i henhold til kategorier i Kulturdepartementets tilskuddsordninger (Anleggsregisteret):

- Eier: Molde kommune
- Anleggskategori: Mindre aktivitetsområder
- Anleggstype: Flerbruksområde
- Anleggsklasse: Nærmiljøanlegg
- Totalt tilskudd: 400 000 kr
- Byggeår: 2006

Foto: Romsdals Budstikke

Foto: www.stikkut.no

CECILIENFRYD KUNSTGRESSBANE

Cecilienfryd er en kunstgressbane som ligger i Moldes mest sentrumsnære skolekrets (1,5 km fra Molde sentrum/ sentralt i Molde). Banen brukes til organiserte fotballtreninger og kamper på ettermiddag, kveld og helg, og er ellers åpen for fri bruk. Banen ligger rett ved en barnehage og få hundre meter fra en ungdomsskole, en barneskole, og blokker kommunen bruker til å huse flyktninger. Cecilienfryd er et bostedsområde med nærhet til offentlig kommunikasjon (busstopp rett ved banen). Banen har flombelysning som brukes under organiserte treninger.

Cecilienfryd kunstgressbane i henhold til kategorier i Kulturdepartementets tilskuddsordninger (Anleggsregisteret):

- Eier: Sportsklubben Træff
- Anleggskategori: Fotballanlegg
- Anleggstype: Fotballbane kunstgress
- Anleggsklasse: Ordinært anlegg
- Totalt tilskudd: 1 336 000 kr
- Byggeår: 2001

Foto: Tore Birkeland

SKATEPARKEN PÅ BJØRSET

Skateparken på Bjørset, Huset skatepark, er en plasthall ved en nedlagt barneskole om lag 2 km fra Molde sentrum. Det ligger noe usentralt til i forhold til bykjernen, men i et veletablert bostedsområde. Etter at Kvam skole ble lagt ned i 1990, ble klasserommene fram til for få år siden brukt til bl.a. ulike ungdomsklubber. Slik har det vært en tradisjon for ungdomstilbud på området. Skolebygningene ble revet ned rett før datainnsamlingen startet opp, og det medførte at plasthallene mistet strømmen og dermed ble lite egnet for bruk i perioden datainnsamlingen pågikk. I og utenfor hallen er det noen enkle elementer til å hoppe på/skli langs og en større hoppampe på asfaltert underlag, samt to basketballkorger. Skateelementene utendørs er satt opp av skatemiljøet, men åpent for fri bruk.

Huset skatepark i henhold til kategorier i Kulturdepartementets tilskuddsordninger (Anleggsregisteret):

- Eier: Molde kommune
- Anleggskategori: Skateanlegg
- Anleggstype: Skatepark
- Anleggsklasse: Nærmiljøanlegg
- Totalt tilskudd: har ikke søkt
- Byggeår: 2001

Foto: Skateboarding Molde (www.justme.ws)

DATAINNSAMLING OG UTVALG

I denne delen av rapporten beskrives datainnsamlingen som er gjennomført; vår telling (heretter kalt registrering) av antall brukere, spørreskjemaundersøkelsen, tidspunkt og vær under datainnsamlingen, beskrivelse av utvalget brukere vi registrerte, beskrivelse av respondenter som besvarte brukerundersøkelsen og bruk av uteområde ved Kvam skole i skoletiden.

Forskere fra Møreforskning og en forskningsassistent gjorde datainnsamlingen i perioden 15. august til 15. oktober 2017. Ved hvert av anleggene ble det gjennomført telling av alle brukere etter kjønn ved hjelp av håndtellerapparat (heretter kalt registrerte brukere), samt en frivillig spørreskjemaundersøkelse blant brukere. Spørreskjema ble fylt ut av brukere på stedet og levert i en låst postkasse. Det ble satt opp to skilt ca. 5-10 meter fra tellingsstedet for å varsle om undersøkelsen. Prosjektet er godkjent av personvernombudet for forskning, NSD (prosjektnr. 54682).

Ved hvert av anleggene gjorde vi datainnsamling 4 ganger, hver gang fire timer i ulike perioder på døgnet (se neste side), til sammen 16 timer per anlegg. Totalt ble det gjennomført datainnsamling i 96 timer. Alle som brukte anleggene til egenorganisert aktivitet under datainnsamlingen ble forespurt om å delta i spørreskjemaundersøkelsen. I tillegg ble det gjennomført telling av bruk av uteområdene ved Kvam skole hvert langfriminutt i en uke (kl. 11 – 11.35). Skolebarna ble da ikke spurt om å fylle ut spørreskjema.

TIDSPUNKT FOR DATAINNSAMLING

På hvert av anleggene ble det som hovedregel gjennomført datainnsamling på hvert av følgende fire tidspunkt:

- dagtid hverdag mellom kl. 10-14
- ettermiddag hverdag mellom kl. 14-18
- kveld hverdag mellom kl. 18-22
- dagtid helg mellom kl. 10-14.

Totalt ble det gjennomført datainnsamling 16 timer på hvert av anleggene. Det ble innhentet informasjon om organiserte treningstider ved rulleskianlegget, friidrettsbanen og Cecilienfryd, slik at vi planla datainnsamlingen utenom det.

Ved Kvam skole utenom skoletid ble det istedenfor på dagtid og tidlig ettermiddag, gjort flere kortere datainnsamlinger i tidsrommet 17-20.30 og på helg. Dette fordi SFO (organisert aktivitet) bruker områdene fram til 16.45 på hverdager, og «turnbassenget» har ikke flombelysning.

Ved Skateanlegget på Bjørset ble det heller ikke gjort datainnsamling på dagtid (fra kl. 14). Siden det viste seg å være ingen bruk av anlegget på noen av tidspunktene vi var der, valgte vi å dele opp datainnsamlingen i flere kortere perioder på 1-4 timer i håp om å treffe brukerne

Ved Cecilienfryd valgte vi å gjøre datainnsamling på dagtid, siden det anlegget kan være aktuelt for voksne på dagtid, f.eks. personer/grupper som legger egenorganisert trening til dagtid, brukere fra flyktningeboligene like ved, foreldre med små barn under skolealder, e.l. Ved dette anlegget måtte tidspunktene fordeles noe annerledes for å ta hensyn til organiserte aktiviteter på hverdager fra kl. 16 til omtrent 20.30, og på visse tidspunkt i helgene.

Under datainnsamling ved Øverlandsvatnet sto vi på innsiden av vannet slik at vi kun registrerte brukere som brukte «runden» og ikke øvrige brukere som passerte vannet på tur i andre deler av Moldemarka.

VÆR VED DATAINNSAMLING

For hver av datainnsamlingene ble været i tiden før og under innsamlingen dokumentert. Datainnsamlingen ble lagt til tidspunkt med oppholdsvær for å få flest mulig deltagere til brukerundersøkelsen. Med unntak av langfriminuttene på Kvam (2-6. oktober) ble datainnsamlingen ved de øvrige anleggene gjennomført i perioden 15. august – 30. september. Dette har den metodiske implikasjonen at resultatene er preget av oppholdsvær, gode temperaturer og mye solskinn, dvs. at resultatene antagelig viser høyere frekvens enn hva gjennomsnittsværet (både godt og dårlig) ville ha gjort.

TELLING AV BRUKERE VED ANLEGGENE

REGISTRERTE BRUKERE VED ANLEGGENE: ANTALL OG KJØNN

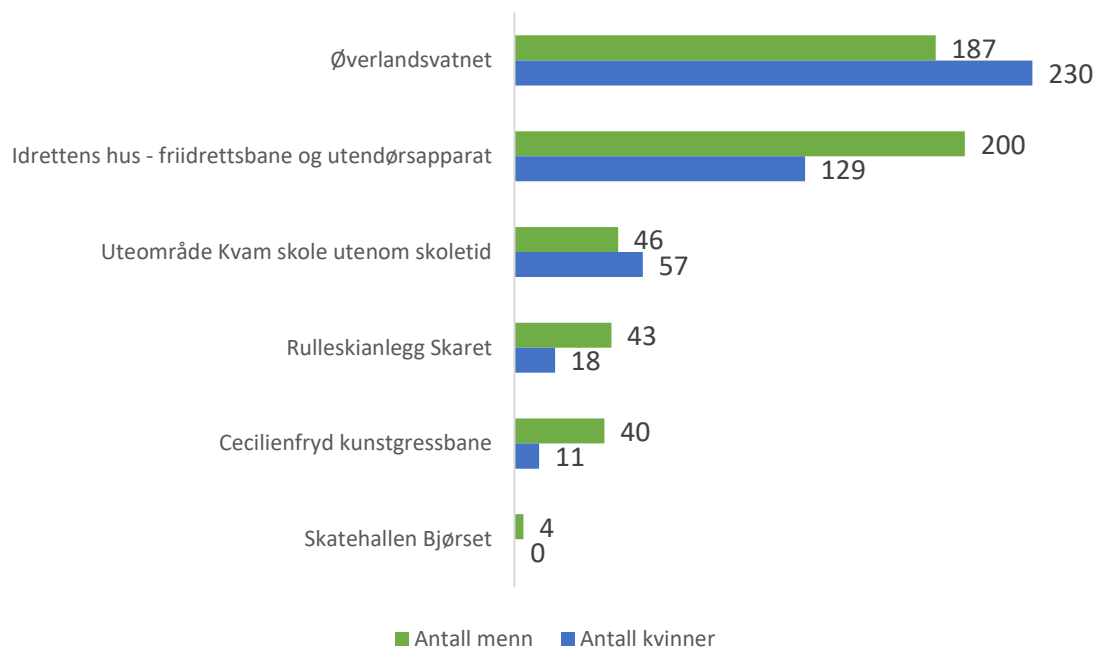
Totalt registrerte vi 965 brukere ved de seks anleggene i løpet av datainnsamlingen. Tabell 1 viser totalt antall registrerte brukere ved hvert av anleggene. Tallene baserer seg på observasjon i 16 timer ved hvert anlegg som beskrevet i avsnittet over.

Tabell 1. Antall registrerte brukere for hvert av anleggene (N=965).

Anlegg	Antall
Øverlandsvatnet	417
Idrettens hus - friidrettsbane og utendørsapparat	329
Uteområde Kvam skole utenom skoletid	103
Rulleskianlegg Skaret	61
Cecilienfryd kunstgressbane	51
Skateparken Bjørset	4
Totalt	965

Figur 1 viser fordelingen av registrerte brukere etter kjønn på hvert anlegg. Det var flest brukere ved Øverlandsvatnet. Det høye antallet brukere ved Idrettens hus, friidrettsbanen, skyldes organisert bruk i regi av skole på to av datainnsamlingstidspunktene, samt en organisert fotballtrening for et guttelag. Disse organiserte aktivitetene utgjør om lag 250 av de registrerte brukerne ved dette anlegget alene. Dette viser at anlegget brukes av skoler i nærområdet.

Fordelingen på kjønn er noe ulik ved de anleggene. Ved Øverlandsvatnet var 64 prosent (n=230) av brukerne kvinner/jenter, mens det ved Idrettens hus var 39 prosent (n=129) kvinner/jenter. Noe av årsaken til den lave andelen kvinnelige brukere ved Idrettens hus var grunnet den organiserte fotballtreningen for et guttelag. Korrigert for denne organiserte gruppen var den reelle andelen kvinner/jenter rundt 45 prosent. Ved de andre anleggene skiller både Cecilienfryd og rulleskianlegget ved Skaret seg ut fra kjønnsfordelingen i kommunen for øvrig, med henholdsvis 78 og 71 prosent menn/gutter. Ved skateparken registrerte vi kun fire brukere, samtlige av disse var menn/gutter.

Figur 1. Registrerte brukere ved hvert av anleggene, fordelt på kjønn (N=965). Antall.

ELEVER SOM BRUKTE DET INKLUDERTE UTEOMRÅDE VED KVAM SKOLE I SKOLETIDEN

Kvam skole er en barneskole i Molde kommune med 169 elever fordelt på klassetrinn 1.-7. Vi gjennomførte tellinger av antall elever etter kjønn, som brukte to typer uteanlegg ved skolen; en slenghuskegym, kalt Jungelanlegg, og et område med ulike turnapparat som stenger i ulik høyde, barer, svinghuser og turnringer mm, kalt turnbasseng. Tellingene ble gjennomført i langfriminutt hver skoledag i én uke. Etter avtale med skolens ledelse ble det valgt en uke der elevene ikke hadde organisert lek i langfriminuttene.

Under datainnsamlingen ble antall elever som brukte turnbassenger og Jungelanlegg registrert fordelt på kjønn. Det ble observert hvor mange elever som brukte hvert av områdene, hvordan og hvilken type lek og aktivitet som ble gjennomført. Elever som var til og fra anleggene i løpet av friminuttet ble maksimalt registrert to ganger.

Tabell 2 viser hvor mange elever som brukte Jungelanlegg og turnbasseng ved Kvam skole samlet i løpet av en hel skoleuke. I løpet av en skoleuke hadde vært av anleggene elever innom om lag 150 ganger.

Tabell 2. Oversikt over antall ganger anleggene ble brukt fordelt på kjønn i løpet av langfriminuttene i en skoleuke (N=305). Prosent (antall).

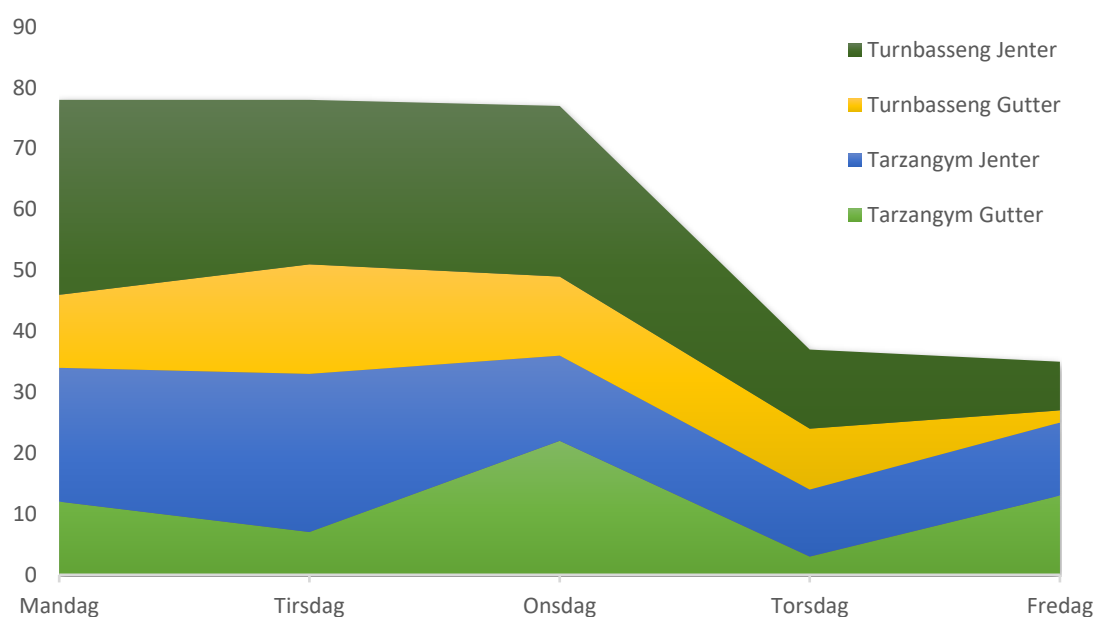
Kjønn	Jungelanlegg	Turnbasseng	Total
Jenter	60 (85)	66 (108)	63 (193)
Gutter	40 (57)	34 (55)	37 (112)
Total	100 (142)	100 (163)	100 (305)

Ettersom datainnsamlingen skulle pågå langfriminutt i en samlet skoleuke påvirket været helt tydelig bruk av særlig turnbasseng ved to av tellingene. De tre første dagene (mandag t.o.m. onsdag) var det fint vær og sol, med temperaturer rundt 14-16 grader. De to siste dagene var det

lettregn, sur trekk og i underkant av 10 grader. Vi ser at dette i stor grad påvirker bruken av disse utendørsanleggene. Særlig turnbassenget ble lite brukt når det var vått.

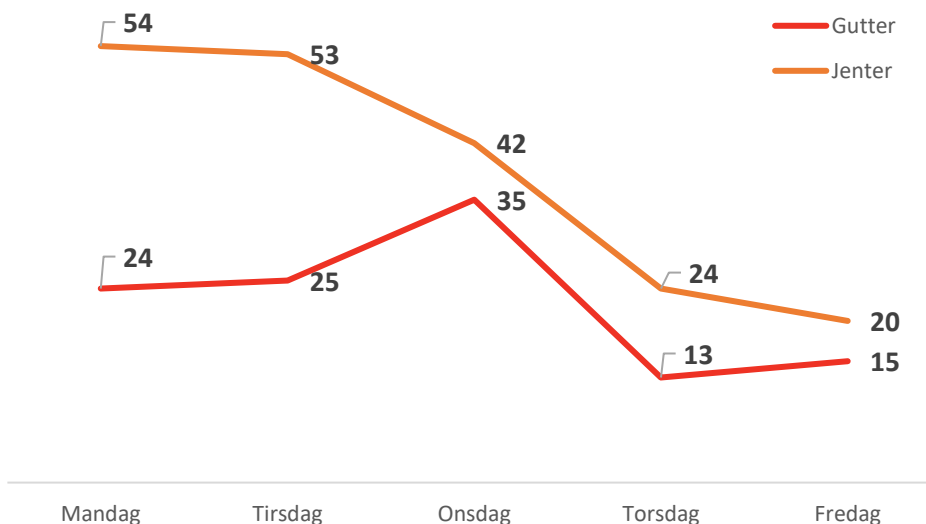
Noen av elevene brukte begge områdene i løpet av friminuttet og har derfor blitt registrert ved begge områdene. Derfor er det reelle antallet elever som brukte anleggene noe lavere enn tallene tilsier. Våre tall viser allikevel at en andel på rundt 40 prosent av skolens elever er innom områdene i løpet av langfriminuttet på dager med fint vær.

Figur 2 viser antall elever av hvert kjønn som brukte områdene på hver av ukedagene. Bruken av uteområdene var jevn de første tre dagene, mens den falt kraftig de to siste dagene grunnet været. På tellingene de tre første dagene når været var bra (mandag til onsdag) registrerte vi mellom 35 og 45 brukere for hvert av områdene daglig. De to siste dagene (torsdag og fredag) med vått vær og underlag registrerte vi mellom 10 og 25 brukere for hvert av områdene daglig.

Figur 2. Elever som brukte turnbasseng og Jungelanlegg i løpet av skoleuken, fordelt på kjønn (N=305). Antall.

Det var jevnt over flere jenter enn gutter som brukte anleggene (figur 3). Dette gjaldt spesielt i turnbassenget (tabell over).

Figur 3. Fordelingen mellom kjønn blant elevene som brukte turnbasseng og jungelgym i langfriminutt en skoleuke (N=305). Antall for begge områder.

I tillegg til å registrere antall elever som brukte områdene gjorde vi observasjoner av aktiviteter og lek som pågikk i områdene:

- Elevene leker stort sett sammen to og to eller i mindre grupper. Enkelte lekte tidvis alene.
- Turnbassenget brukes til varierte aktiviteter:
  - Treningsøvelser i gruppe (armhevinger, kroppshevinger, bæring av andre elever, løp og hopp)
  - Cheerleading
  - Henge opp-ned og svinge i stengene
  - Snurre rundt stengene
  - Svingning i turnringer
  - Mer tradisjonelle turnøvelser
  - Huske/disse
- I Jungelanlegget lekes det sisten hvor elevene slenger seg med huskene mellom dekkene, ellers svinger de seg frem og tilbake og løper/hopper mellom dekkene på området.
- Aldersmessig ser det ut som turnbassenget i størst grad brukes av de nedre klassetrinnene, mens Jungelanlegget i større grad brukes av en mer variert aldersgruppe og med flere av de øvre klassetrinnene.

Hovedinntrykket angående aktiviteter er at elevene holder et høyt aktivitetsnivå i områdene, de fleste av brukerne er der hele friminuttet med lite stillestående, og at de driver med varierte aktiviteter i sosial lek.

SPØRRESKJEMAUNDERSØKELSEN

SPØRRESKJEMA

Personer som brukte de inkluderte anleggene ble kontaktet av forskere og forespurt om å delta i en spørreskjemaundersøkelse. De som var i organisert aktivitet i regi av lokale skoler og idrettslag ble ikke inkludert i undersøkelsen. Det samme gjelder barn som ikke var i stand til å besvare spørreskjemaet selv eller med hjelp av foresatte, grunnet lese-/skriveferdigheter.

Spørreskjema ble utviklet i fire versjoner:

1. Spørreskjema for personer over 16 år, norsk (Vedlegg A)
2. Spørreskjema for personer over 16 år, engelsk
3. Spørreskjema for barn og ungdom under 16 år, norsk (Vedlegg B)
4. Spørreskjema for barn og ungdom under 16 år, engelsk

Spørreskjemaet til barn under 16 år inneholdt færre spørsmål, dels på grunn av personvern hensyn (begrenset hva man kan spørre barn om uten foreldrenes samtykke), og dels av hensyn til hvilke spørsmål barn kan forventes å forstå og greie å svare på.

HVOR MANGE SVARTE?

Totalt svarte 416 personer på spørreskjemaundersøkelsen. Datainnsamlingen ble lagt til tider utenom organisert aktivitet, likevel pågikk det organiserte treninger og organisert bruk av skoler på to av anleggene under datainnsamlingen (friidrettsbanen ved Idrettens hus og rulleskianlegget på Skaret). Dersom personer oppga at de deltok på lokalt organisert aktivitet ved forespørsel om deltakelse med spørreskjema ble de ekskludert fra brukerundersøkelsen (men de ble fremdeles registret som brukere av anlegg og er inkludert i antallet registrerte brukere). Dette gjør at svarprosenten i form av å se antall spørreskjema (N=416) mot antall registrerte brukere (N=956) blir feil. Noterte observasjoner fra datainnsamlingen gir oss en indikasjon på at minimum 250 personer deltok i lokalt organisert aktivitet, flest av disse (om lag 230 personer) deltok i aktivitet i regi av skole på friidrettsbanen ved Idrettens hus. Dersom disse trekkes fra det totale antallet registrerte brukere får vi en svarprosent på mellom 60 og 70 prosent. Fordelingen av svar på ulike spørreskjema er vist i tabell 3. Den resterende andelen som ikke besvarte brukerundersøkelsen besto i hovedsak av (i prioritert rekkefølge):

- Personer med sovende barn i vogn (omlag 30-40 personer ved Øverlandsvatnet)
- Personer som løp/syklet i høy hastighet (om lag 20-30 personer ved Øverlandsvatnet)
- Eldre som ikke klarte å lese skjema (om lag 5-10 ved Øverlandsvatnet)
- Eldre ektepar hvor kun en ønsket å svare (om lag 5-10 ved Øverlandsvatnet)
- Personer med for dårlige norskkunnskaper (inntil 5 totalt)
- Personer som av ukjent årsak ønsket å delta
- Personer med hund (om lag 5 ved Øverlandsvatnet)
- Personer som hadde besvart undersøkelsen ved tidligere teltidspunkt (Øverlandsvatnet, rulleskianlegget Skaret og Kvam skole)

Møre og Romsdal fylkeskommune ga drikkeflasker til samtlige respondenter som besvarte spørreskjemaene, og dette ble svært godt mottatt. I tillegg fikk respondentene anledning til å skrive seg på en liste hvor det ble trukket ut sitteunderlag og en større drikkeflaske til to vinnere.

Tabell 3. Fordelingen av antall svar ulike typer spørreskjema i undersøkelsen (N=416). Antall.

Type spørreskjema	Antall skjema
Personer over 16 år, norsk	314
Personer over 16 år, engelsk	14
Personer under 16 år, norsk	87
Personer under 16 år, engelsk	1
Totalt	416

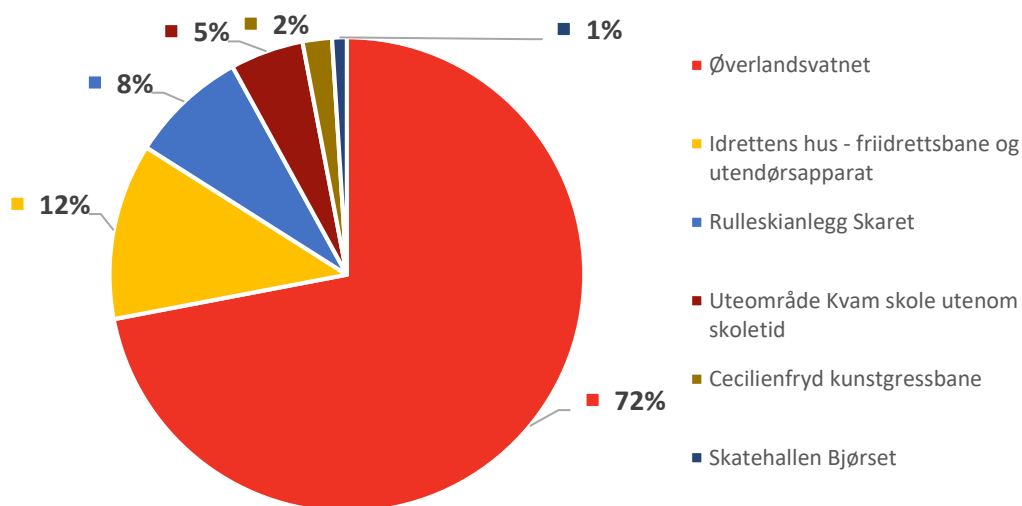
Flest respondenter over 16 år i brukerundersøkelsen ble rekruttert ved Øverlandsvatnet, noe som stemmer godt overens med antall registrerte brukere (dersom man ser bort fra brukere i organisert aktivitet ved andre anlegg) ved dette anlegget sammenlignet med de øvrige anleggene (figur 4).

Figur 4. Spørreskjema fra respondenter over 16 år ved hvert av anleggene (N=328). Antall.

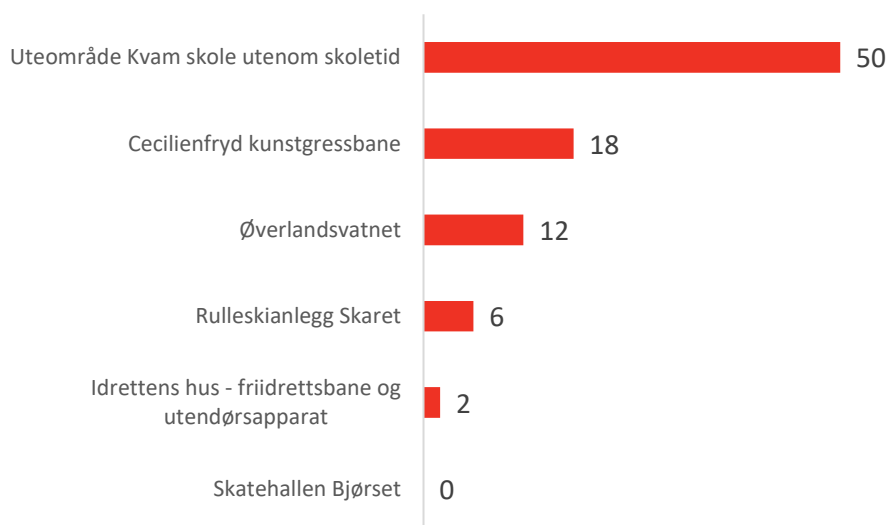
Respondenter fra Øverlandsvatnet utgjorde dermed 72 prosent (n=237) av utvalget i brukerundersøkelsen (figur 5).

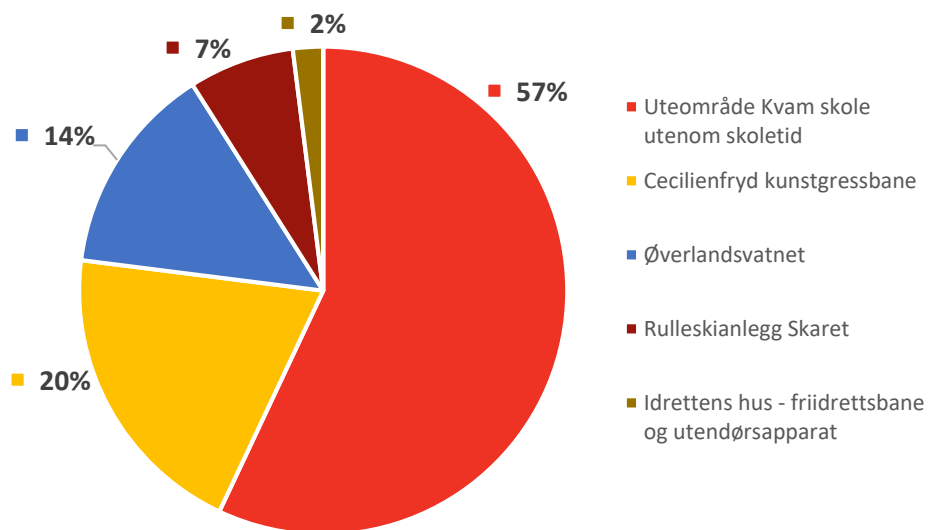
Figur 5. Spørreskjema fra respondenter over 16 år ved hvert av anleggene (N=328). Prosent.

Når det gjelder barn og ungdom under 16 år rekrutterte vi flest til brukerundersøkelsen ved uteområdene på Kvam skole (figur 6). Under registreringen av antall brukere ved anleggene ble ikke alder registrert. Men i forhold til våre observasjoner, var det klart flest barn og ungdom under 16 år ved uteområde Kvam skole sammenlignet med de øvrige anleggene.

Figur 6. Spørreskjema fra respondenter under 16 år ved hvert av anleggene (N=88). Antall.

I brukerundersøkelsen for de under 16 år sto respondenter ved uteområde ved Kvam skole for 57 prosent (n=50) av utvalget (figur 7).

Figur 7. Spørreskjema fra respondenter under 16 år ved hvert av anleggene (N=88). Prosent.

KJENNETEGN VED RESPONDENTENE I BRUKERUNDERSØKELSEN

I dette kapittelet fremstilles kjennetegn ved respondentene i brukerundersøkelsen, altså blant personer som svarte på spørreskjemaundersøkelsen, for alle anleggene samlet.

Alder

Tabell 4 viser aldersfordelingen blant respondentene i brukerundersøkelsen fra 16 år og oppover. Det var en relativt jevn fordeling mellom aldersgruppene, med færrest respondenter i de laveste og høyeste aldersgruppene.

Tabell 4. Aldersfordeling blant respondentene over 16 år i brukerundersøkelsen, anleggene samlet (N=328). Prosent og antall.

Aldersgrupper	Prosent (antall)
16-19 år	7 (24)
20-29 år	12 (38)
30-39 år	17 (57)
40-49 år	19 (62)
50-61 år	17 (55)
62-74 år	21 (68)
75 år eller eldre	3 (10)
Ikke besvart	4 (14)
Total	100 (328)

Når vi ser nærmere på aldersfordelingen ved datainnsamlingene på dagtid (fortrinnsvis fra kl. 10 til kl. 14) var det noe høyere andel personer over 62 år (30 prosent av totalt antall respondenter på dagtid, N=141). Ellers var det også her en relativt jevn fordeling mellom de øvrige aldersgruppene.

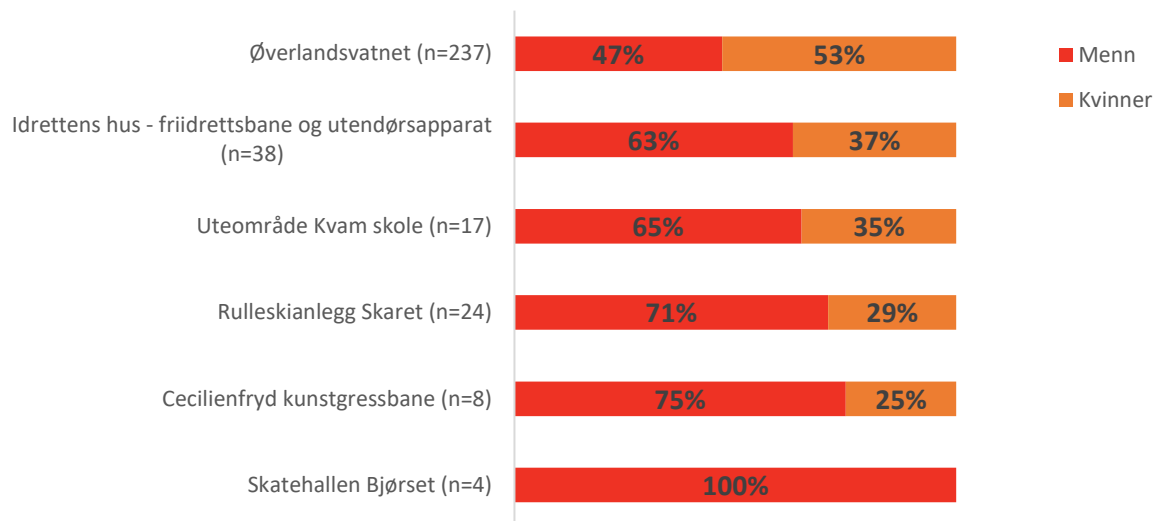
Tabell 5 viser aldersfordelingen blant respondentene under 16 år i brukerundersøkelsen. Det var flest respondenter under 10 år, og færrest respondenter mellom 12 og 15 år.

Tabell 5. Aldersfordeling blant respondenter under 16 år i brukerundersøkelsen, anleggene samlet (N=88). Prosent og antall.

Aldersgrupper	Prosent (antall)
Under 10 år	55 (48)
10-11 år	25 (22)
12-13 år	11 (10)
14-15 år	8 (7)
Ikke besvart	1 (1)
Total	100 (88)

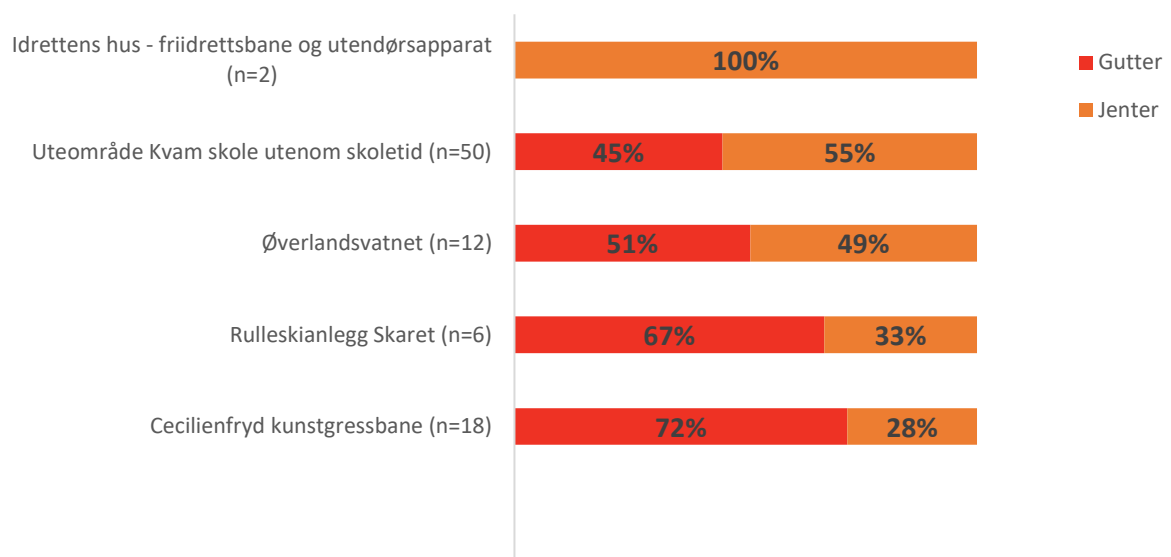
Kjønn

Det var 48 prosent (n=154) kvinner og 52 prosent (n=171) menn blant respondentene over 16 år i brukerundersøkelsen (N=328). Kjønnfordelingen blant respondentene ved hvert av anleggene er presentert i figur 8. Figuren viser prosentvis fordeling for hvert av anleggene isolert.

Figur 8. Kjønnfordelingen for hvert av anleggene, respondenter over 16 år (N=328). Prosent.

Blant respondentene under 16 år var 48 prosent (n=41) jenter og 52 prosent (n=45) gutter. Kjønnfordelingen blant respondentene ved hvert av anleggene er presentert i figur 9. Av anleggene med flere enn 10 respondenter skilte Cecilienfryd fotballbane seg ut med høyest andel gutter.

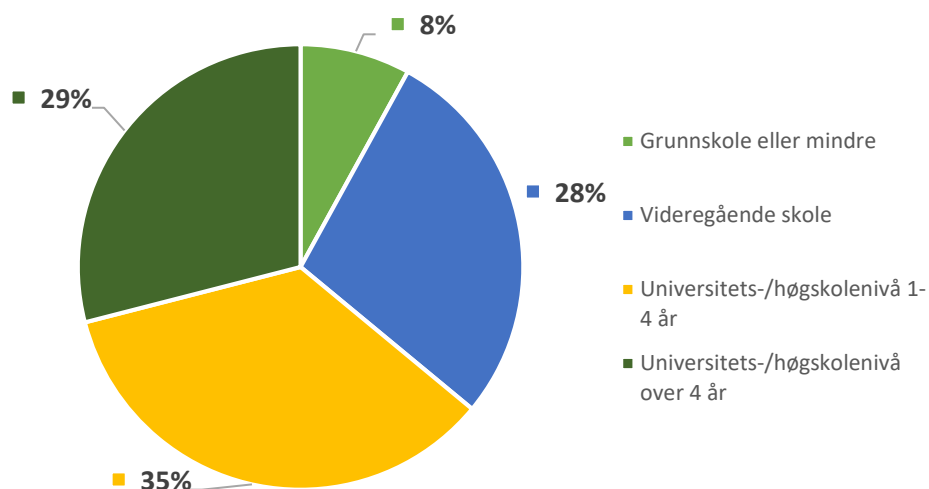

Figur 9. Kjønnfordelingen for hvert av anleggene, respondenter under 16 år (N=88). Prosent.

UTDANNINGSNIVÅ

Respondentene over 16 år ble spurt om høyeste fullførte utdanningsnivå. Over 60 prosent hadde utdanning på universitets-/høgskolenivå. Kakediagrammet i figur 10 viser fordelingen av

utdanningsnivå. Dette er høyere enn i kommunen for øvrig (40 prosent med høyere utdanning)², men antallet personer i aldersgruppen 16-20 år er langt lavere i vår brukerundersøkelsen enn i kommunen for øvrig noe som kan forklare deler av årsaken til denne forskjellen.

Figur 10. Fordeling av utdanningsnivå blant respondenter, anleggene samlet (N=328). Prosent.

DAGLIG AKTIVITET

Respondentene ble spurt «Hva gjør du til daglig?». Nesten halvparten (48 prosent) svarte at de er i arbeid heltid, mens 18 prosent svarte at de er alders-/førtidspensjonister. Fordelingen mellom samtlige kategorier er presentert i tabell 6.

Tabell 6. Daglig aktivitet blant respondentene, anleggene samlet (N=328). Prosent og antall

Daglig aktivitet	Prosent (antall)
I arbeid heltid	48 (157)
Alders-/førtidspensjonist	18 (60)
Skoleelev/student	9 (30)
I arbeid deltid	6 (19)
Uføretrygd/AAP*	6 (19)
Sykemeldt	1,5 (5)
Arbeidsledig	1,5 (5)
Hjemmearbeidende	1 (2)
Annet og flere aktiviteter**	9 (31)
Total	100 (328)

* AAP=arbeidsavklaringspenger

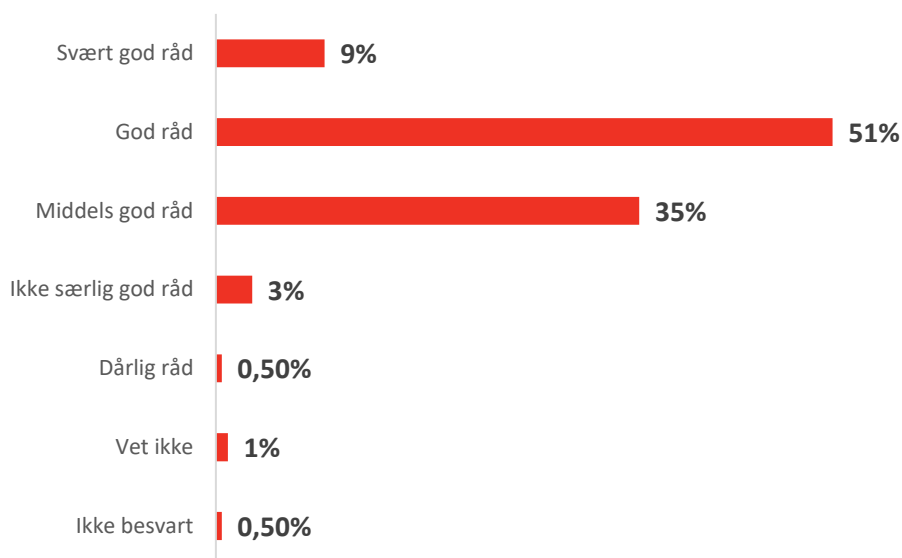
** Annet og andre aktiviteter er personer som har oppgitt ulike kombinasjoner av flere daglige aktiviteter som for eksempel skoleelev/student og i arbeid deltid. Denne sistnevnte kombinasjonen utgjorde den største gruppen med 4 prosent (n=12).

² Kommunestatistikk Molde kommune 2017:

file:///C:/Users/guka/AppData/Local/Packages/Microsoft.MicrosoftEdge_8wekyb3d8bbwe/TempState/Downloads/1502+Molde.pdf

FAMILIENS ØKONOMI

Vi spurte respondentene om å gjøre en vurdering av hvor god råd deres familie/husholdning har (figur 11). Her svarte 60 prosent (n=195) at de har god eller svært god råd. Kun 4 prosent (n=13) svarte at de vurderer familiens økonomi som dårlig eller ikke særlig god. Et så lavt antall respondenter i kategorien «dårlig økonomi» vanskeliggjør analyser av dette som gruppe. Det var to personer som ikke besvarte spørsmålet og tre personer som svarte vet ikke, til sammen utgjorde dette kun 3 prosent av utvalget.

Figur 11. Vurdering av husholdningens/familiens økonomi, anleggene samlet (N=328). Prosent.

Av erfaring vet vi at det kan være vanskelig å spørre respondenter om økonomi, både fordi dette kan være et tabubelagt tema i familien og fordi ikke alle har så god kjennskap til familiens økonomi. Å be respondentene vurdere hvor god råd familien/husholdningen har gir et bedre bilde av om økonomi er til hinder for eksempelvis for barn og unges deltakelse i organiserte fritidstilbud (Kaurstad m.fl. 2014). Ettersom det er så få i vårt utvalg som vurderer familiens økonomi som dårlig kan vi ikke si noe om denne gruppen isolert.

PERSONER MED FØDELAND UTENFOR NORGE

Av respondentene var 89 prosent (n=290) født i Norge, mens 10 prosent (n=34) oppga annet fødeland (4 personer besvarte ikke spørsmålet). Det var 86 prosent som hadde foreldre født i Norge. Av de resterende hadde (tabell 7):

- 7 prosent foreldre født i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand
- 4 prosent foreldre født i Europa utenom EU/EØS, Asia, Afrika, Latin-Amerika eller Oseania
- 2 prosent hadde en forelder født i Norge og en forelder født i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand.
- Fire personer besvarte ikke spørsmålet.

Tabell 7. Foreldres fødeland, anleggene samlet (N=328). Prosent og antall.

Fødeland	Prosent (antall)
Norge	86 (284)
EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand	7 (23)
Europa utenom EU/EØS, Asia, Afrika, Latin-Amerika eller Oseania	4 (12)
Norge og EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand	2 (5)
Ikke besvart	1 (4)
Total	100 (328)

NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Det var 14 prosent (n=45) av utvalget (N=328) i denne brukerundersøkelsen som svarte at de hadde nedsatt funksjonsevne.

På grunn av at det benyttes flere ulike definisjoner for nedsatt funksjonsevne, er det vanskelig å si hvor mange i Norge som har nedsatt funksjonsevne. I St.meld.nr. 40 (2002-2003) ble det redegjort for flere sentrale begrep rundt nedsatt funksjonsevne. Når vi har sett på tall å sammenligne vårt utvalg med har vi forhold oss til definisjonen (St.meld.nr. 40 (2002-2003)):

«Nedsatt funksjonsevne eller funksjonsnedsettelse viser til tap av, skade på eller avvik i en kroppsdel eller i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner. Dette kan eksempelvis dreie seg om nedsatt bevegelses-, syns- eller hørselsfunksjon, nedsatt kognitiv funksjon eller ulike funksjonsnedsettelser pga. allergi, hjerte- eller lungesykdommer.»

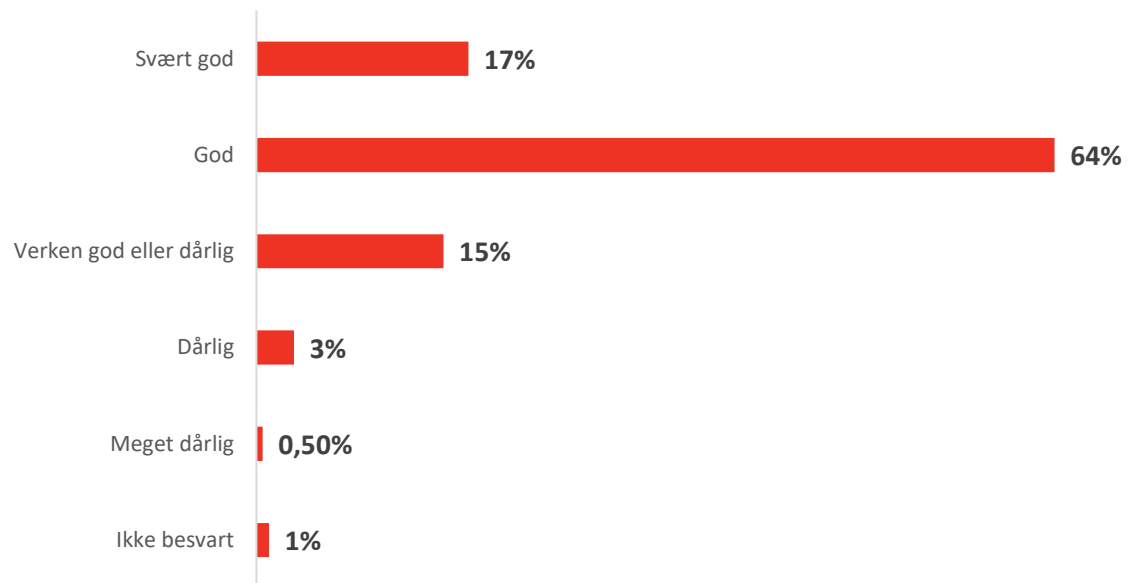
Deretter har vi sett på SSBs levekårsundersøkelse, her brukes et spørsmål om varig nedsatt fungering i hverdagen på grunn av helse- eller funksjonsproblemer. Som i vår undersøkelse avgjør respondenten selv om den har nedsatt funksjonsevne. I SSBs levekårsundersøkelse varierer andel med nedsatt funksjonsevne noe fra år til år, men ligger rundt 15-16 prosent³. Det vil si at vårt utvalg ligger tett opptil den antatte andelen personer med nedsatt funksjonsevne i Norge for øvrig.

VURDERING AV EGEN HELSE

Respondentene ble spurt om å vurdere sin egen fysiske og psykiske helse og plassere den på en skala fra svært god, god, verken god eller dårlig, dårlig til meget dårlig helse. Hele 81 prosent (n=264) vurderer egen helse som god eller svært god (figur 12). Dette stemmer overens med SSBs levekårsundersøkelse, hvor 79 prosent vurderer sin egen helse som god eller svært god⁴. Videre vurderer 15 prosent sin helse som verken god eller dårlig, mens i underkant av fire prosent vurderer egen helse som dårlig.

³ Tall fra SSB: <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/helse?tabell=309655>

⁴ Tall fra SSB: <https://www.ssb.no/helse/statistikker/helseforhold>

Figur 12. Vurdering av egen fysisk og psykisk helse, anleggene samlet (N=328). Prosent.

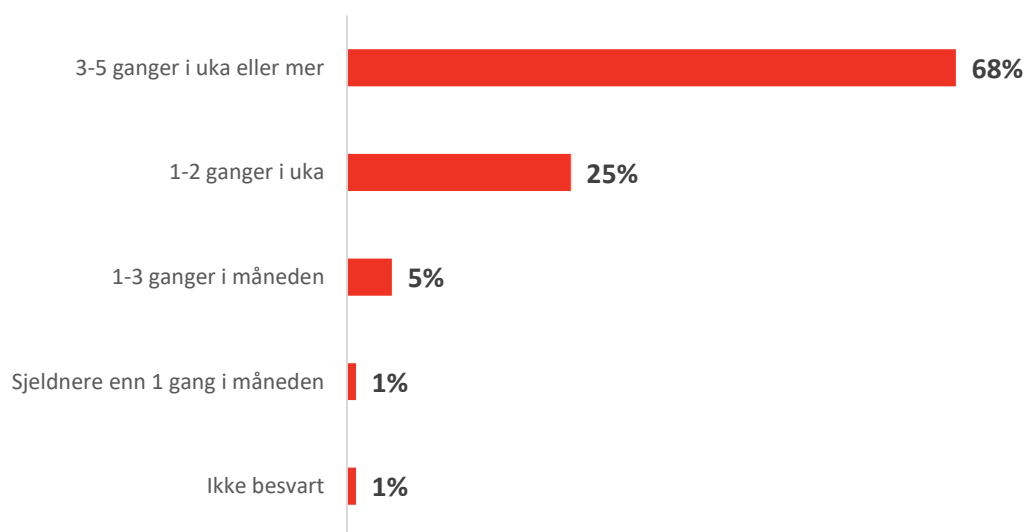

RESPONDENTENES AKTIVITETSNIVÅ

HVOR OFTE ER DE FYSISK AKTIVE?

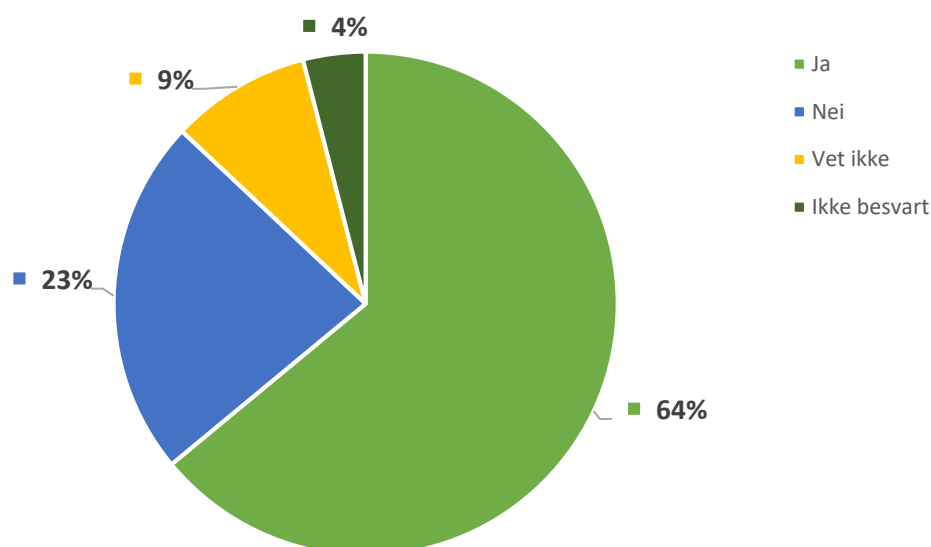
Vi spurte respondentene: «*Hvor ofte driver du med fysisk aktivitet? Ta et gjennomsnitt.*» Nesten 70 prosent (n= 223) av utvalget driver fysisk aktivitet 3-5 ganger i uka eller mer (figur 13). Dette er langt høyere enn de 23 prosent som svarer det samme i befolkningsstudiet Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag (Nes m.fl. 2012). Ettersom vi ikke har spurt om intensitet eller varighet på den fysiske aktiviteten kan vi ikke konkludere med om respondentene møter de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet. Helsedirektoratet (2017) rapporterer om at kun om lag 30 prosent av den voksne befolkningen når de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet målt med aktivitetsmåler. Det er ikke uvanlig at aktivitetsnivå overvurderes i selvrapporterte spørreskjema og vi kan ikke utelukke at det har skjedd også i vår undersøkelse. Men at så mange i vårt utvalg svarer at de er aktive 3-5 ganger i uka eller mer er en sterk tendens i retning av at flere enn gjennomsnittet på nasjonalt nivå sannsynligvis møter de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet. Det er også verdt å merke seg at denne datainnsamlingen ble gjennomført ved anlegg for fysisk aktivitet og at det derfor er naturlig at man i stor grad har møtt personer som er fysisk aktive. Man kan derfor ikke dra noe direkte sammenligninger med tverrsnittsundersøkelser av befolkningen i Norge. For øvrig svarte 25 prosent (n=83) at de er aktive 1-2 ganger i uka. Kun 6 prosent (n=17) svarer at de ikke er aktive ukentlig.

Figur 13. Gjennomsnittlig frekvens fysisk aktivitet, anleggene samlet (N=328). Prosent.

ØNSKER DE Å BLI MER AKTIVE?

På spørsmål om respondentene ønsket å være mer fysisk aktive svarte 64 prosent (n=211) «ja», 23 prosent (n=75) svarte «nei», mens 9 prosent (n=29) svarte «vet ikke» (figur 14).

Figur 14. Ønske om å være mer fysisk aktiv, anleggene samlet (N=328). Prosent.

HVOR MANGE ER FYSISK INAKTIVE?

Det er vanskelig å måle inaktivitet eller å klassifisere inaktive, men i et forsøk på å beskrive dette for utvalget vårt basert på aktivitetsspørsmålet i vår undersøkelse har vi sett på klassifiseringen av fysisk inaktive i tre undergrupper av Ommundsen & Aadland (2009):

1. **Potensielt aktive:** er ikke regelmessig fysisk aktiv minst 1 gang per 14 dag, men ønsker å bli det.
2. **Ikke potensielt aktive:** er ikke regelmessig fysisk aktiv minst 1 gang per 14 dag, og ønsker ikke å bli det.
3. **Under anbefalingene:** er ikke fysisk aktiv slik at jeg blir svett eller andpusten 5-6 ganger per uke.

I vårt utvalg finner vi:

- **Potensielt aktive:** To respondenter i vårt utvalg faller inn under denne kategorien, da de er fysisk aktive sjeldnere enn 1 gang i måneden, men ønsker å bli mer aktive. I tillegg er det 13 respondenter som er fysisk aktive 1-3 ganger i måneden og som ønsker å være mer aktive, og derfor også kanskje kan tilhøre denne kategorien.
- **Ikke potensielt aktive:** En respondent er fysisk aktiv 1-3 ganger i måneden og ønsker ikke å være mer aktiv.
- **Under anbefalingene:** Av utvalget i denne brukerundersøkelsen er 31 prosent (n=100) kun fysisk aktive 1-2 ganger i uka eller sjeldnere og vi kan med sikkerhet si at disse ikke møter de nasjonale anbefalingene for fysisk aktivitet. Tatt i betraktning resultater fra andre studier er det høyest sannsynlig at flere av personene som er oftere aktive heller ikke møter de nasjonale anbefalingene, men dette kan vi ikke si med sikkerhet uten varighet og intensitetsnivå.

Avhengig av definisjon og målemetode er mer minst enn en tredjedel av den voksne befolkningen i Norge inaktiv (Helsedirektoratet, 2015). Samlet sett viser tall over respondentenes aktivitetsnivå i denne brukerundersøkelsen at vi har nådd ut til få i den inaktive befolkningen og mange som er ofte fysisk aktive. Dette er heller ingen overraskelse med tanke

på prosjektets natur og datainnsamling, men må tas i betraktning ved omtale og bruk av resultater.

Hva skal til for at de skal bli mer aktive?

De 211 respondenten som svarte «ja» at de ønsket å være mer fysisk aktive ble spurt om hvorvidt en ulike påstander kunne ført til at de ble mer aktive. Tabell 8 viser hva respondentene mente kunne bidra til at de ble mer fysisk aktive (her var flere svar mulig). Ikke overraskende var det flest som svarte at bedre tid ville ført til at de ble mer aktive. Det var også mange som opplevde at deres helse hindret dem i å være så aktive som de ønsket.

Tabell 8. Hva skal til for at du skal bli mer aktiv? Anleggene samlet (N=211). Prosent av utvalget (N=211) og antall for hvert svaralternativ i parentes.

Påstand	Prosent (antall)
Bedre tid	43 (140)
Bedre helse/velvære	30 (98)
Noen å være aktiv sammen med	13 (42)
Bedre/andre typer anlegg	6 (19)
Bedre økonomi	4 (14)
Anlegg nærmere hjemmet	3 (10)

Et nærmere blikk på de som svarer at bedre tid ville ført til at de ble mer aktive viser at over 50 prosent (52 prosent, n=73) er i alderen 25 til 45 år. Vi spurte ikke respondentene om de hadde barn, men basert på den høye andelen i denne alderen, og tall fra SSB på ledig fritid⁵ blant personer i ulike familiefaser, kan vi anta at svært mange av personene som opplever for lite tid til fysisk aktivitet er foreldre, og gjerne småbarnsforeldre. Videre ser vi at de som svarer at bedre tid ville ført til at de var mer fysisk aktive gjorde en eller annen form for trening under datainnsamlingen sett i sammenheng med utvalget for øvrig. Kanskje de som driver aktivt med trening (målrettet fysisk aktivitet) i større grad enn de som gjør generell fysisk aktivitet opplever for lite tid til aktiviteten de trener for? Dette er særlig vårt inntrykk av respondentene i de yngre aldersgruppene.

Nærhet til anlegg for fysisk aktivitet blir ofte trukket frem i forhold til aktivitetsnivå og at det skal være lav terskel for å være fysisk aktiv. Av de 211 personene som svarte at de ønsket å bli mer fysisk aktive i vår undersøkelse, var det kun 10 personer som mente at anlegg nærmere hjemmet ville økt deres aktivitetsnivå. Herunder var fire av de seks anleggene i undersøkelsen representert. Det var altså ingen anlegg som markerte seg spesielt i så måte, til tross for at ett av anleggene ligger nesten en mil unna bykjernen. Det at nesten alle anleggene ligger tett på bostedsområder gjør kanskje at færre opplever behov for anlegg nærmere hjemme.

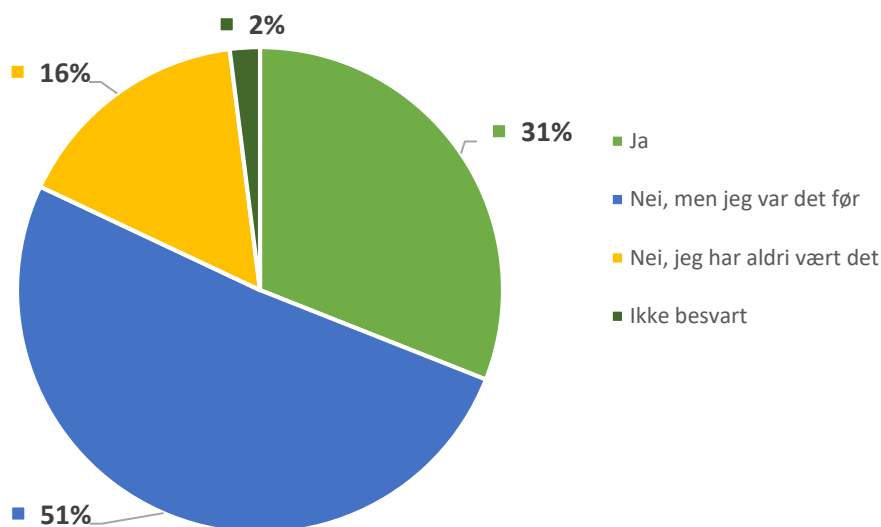
Respondentene fikk også anledning til å skrive inn egne kommentarer om hva som skal til for at de skal bli mer aktive. Fjorten personer skrev inn kommentarer og disse gikk ut på motivasjon, og selvdisciplin, men det ble også nevnt at skole tok for mye tid, alder og behov for å forkorte dørstokkmila.

---

⁵ Tall fra SSB: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/store-endringer-i-smaabarnsforeldres-dagligliv>

DELTAKELSE I IDRETTLAG ELLER ANNEN ORGANISERT FYSISK AKTIVITET

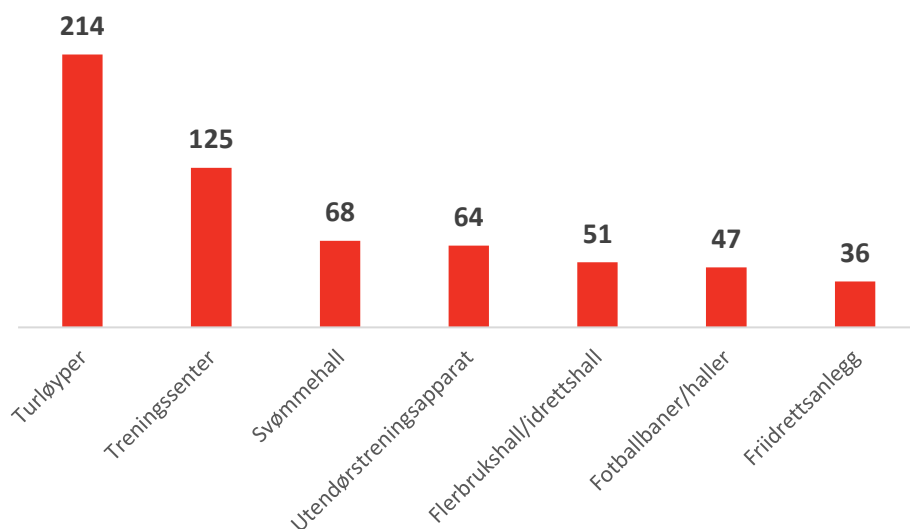
Om lag 30 prosent (n=101) av respondentene var aktivt medlem av et idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet, mens 51 prosent (167) var det tidligere hadde 16 prosent (51) aldri vært medlem (figur 15). Ni (2 prosent) respondenter besvarte ikke spørsmålet.

Figur 15. Medlemskap i idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet blant respondenter over 16 år, anleggene samlet (N=328). Prosent.

HVILKE ANDRE ANLEGG BRUKER RESPONDENTENE?

Respondentene over 16 år ble spurt om å oppgi hvilke andre anlegg de bruker til egenorganisert fysisk aktivitet. Her kunne respondentene krysse av for flere svaralternativer, og figur 16 viser antall svar for hvert alternativ. Sekstifem prosent av utvalget bruker turløyper til egenorganisert fysisk aktivitet. I underkant av 40 prosent bruker treningssenter, mens mellom 10 og 20 prosent av utvalget har krysset av for hvert av de andre svaralternativene.

Figur 16. Bruk av andre anlegg for fysisk aktivitet, anleggene samlet (N=328). Antall svar.

Ordskyen under viser hvilke andre anlegg for fysisk aktivitet respondentene bruker (figur 17).

Figur 17. Bruk av andre typer anlegg for fysisk aktivitet, anleggene samlet (N=328).

Respondentene fikk anledning til å oppgi andre typer anlegg de bruker til egenorganisert aktivitet enn de som var nevnt i svaralternativene. Her fikk vi 22 svar. Figuren under viser hvilke andre anlegg respondentene bruker (figur 18).

Figur 18. Andre typer anlegg for fysisk aktivitet (N=22). Antall svar i hver kategori.

RESULTATER BRUKERUNDERSØKELSEN FORDELT PÅ ANLEGG

I dette kapitlet presenteres resultater fra brukerundersøkelsen blant respondenter **over 16 år** fordelt på anlegg. Det var som vist tidligere store forskjeller i antall respondenter fra hvert av anleggene. Dette gjør det ikke mulig å sammenligne anleggene, men vi kan se etter tendenser i materialet. To av anleggene, Cecilienfryd kunstgress bane og skateparken Bjørset, har så få respondenter at de er vanskelige å kommentere. Resultater fra disse anleggene er inkludert i tabeller og figurer, men vi har ikke kommentert resultatene på anleggsnivå.

Anleggene er i tabeller og figurer satt opp i prioritert rekkefølge etter antall respondenter over 16 år i brukerundersøkelsen.

DE FIRE MEST BRUKTE ANLEGGENE I BRUKERUNDERSØKELSEN

I løpet av datainnsamlingen registrerte vi 417 brukere ved Øverlandsvatnet og fikk inn 237 spørreskjema for personer over 16 år. Ved Idrettens hus - friidrettsbane og utendørsapparat registrerte vi 329 brukere (her var minimum 250 brukere inkludert i organiserte aktiviteter) og fikk inn 38 spørreskjema for personer over 16 år. Ved rulleskianlegget på Skaret registrerte vi 61 brukere og fikk inn 24 spørreskjema for personer over 16 år. Vi minner om at registrerte brukere inkluderer alle aldersgrupper. Ved uteområde på Kvam skole ble det registrert 103 brukere (her var om lag halvparten barn og unge under 16 år), og vi fikk inn 17 spørreskjema for personer over 16 år.

Øverlandsvatnet, friidrettsbanen og utendørs styrkeapparat ved Idrettens hus (heretter kalt Idrettens hus), rulleskianlegget på Skaret og uteområde ved Kvam skole var dermed de fire mest brukte anleggene i brukerundersøkelsen.

KJENNETEGN VED BRUKERNE

Kjønn

Av respondentene ved anleggene var:

- Øverlandsvatnet: 53 prosent (n=125) kvinner og 47 prosent (n=109) menn
- Idrettens hus: 37 prosent (n=14) kvinner og 63 prosent (n=24) menn
- Rulleskianlegget: 29 prosent (n=7) kvinner og 71 prosent (n=17) menn
- Kvam skole: 35 prosent (n=6) kvinner og 65 prosent (n=11) menn

Bortsett fra ved Øverlandsvatnet var det altså en overvekt av menn som brukte anleggene.

Alder

Det var flere respondenter i de øvre aldersgruppene ved Øverlandsvatnet enn ved de andre anleggene. Halvparten var over 50 år, tretti prosent var over 60 år (tabell 8). Ved Idrettens hus fant vi at størst andel av brukerne var i de yngste aldersgruppene (66 prosent under 40 år). Dette kan si noe om hvilke målgrupper de ulike anleggene treffer. Det var av våre observasjoner tydelig at brukerne ved Idrettens hus var yngre personer som brukte anlegget til aktiv trening, mens Øverlandsvatnet var preget av større andel eldre brukere, hvor flere gjorde aktiviteter på lavere intensitetsnivå.

Tabell 8. Aldersfordeling blant respondentene i brukerundersøkelsen (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Aldersgrupper	Øverlandsvatnet	Idrettens hus – løp og styrke	Skaret	Rulleskianlegg	Kvam skole	Uteområde	kunstgressbane	Cecilienfryd	Bjørset	Skateparken	Total
16-19 år	1 (2)	24 (9)	55 (13)	-	-	-	-	-	-	-	7 (24)
20-29 år	10 (23)	21 (8)	-	18 (3)	12,5 (1)	75 (3)	-	-	-	-	12 (38)
30-39 år	15 (35)	21 (8)	8 (2)	47 (8)	50 (4)	-	-	-	-	-	17 (57)
40-49 år	20 (47)	16 (6)	21 (5)	12 (2)	12,5 (1)	25 (1)	-	-	-	-	19 (62)
50-61 år	19 (44)	13 (5)	8 (2)	18 (3)	12,5 (1)	-	-	-	-	-	17 (55)
62-74 år	27 (65)	5 (2)	-	-	12,5 (1)	-	-	-	-	-	21 (68)
75 år eller eldre	3 (8)	-	8 (2)	-	-	-	-	-	-	-	3 (10)
Ikke besvart	5 (13)	-	-	5 (1)	-	-	-	-	-	-	4 (14)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	-	-	-	-	100 (328)

Utdanningsnivå

Over 60 prosent (n=152) av respondentene ved Øverlandsvatnet hadde universitets-/høgskolenivå som høyeste fullførte utdanning (tabell 9), dette var også tilfelle ved Idrettens hus (n=26) og Kvam skole (n=15). Dette er som tidligere nevnt høyere enn i kommunen for øvrig (40 prosent).

Tabell 9. Høyeste utdanningsnivå blant respondentene i brukerundersøkelsen (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Høyeste fullførte utdanningsnivå	Øverlandsvatnet	Idrettens hus – løp og styrke	Skaret	Rulleskianlegg	Kvam skole	Uteområde	kunstgressbane	Cecilienfryd	Bjørset	Skateparken	Total
Grunnskole eller mindre	6 (14)	13 (5)	33 (8)	-	-	-	-	-	-	-	8 (27)
Videregående skole	30 (71)	18 (7)	30 (7)	12 (2)	25 (2)	75 (3)	-	-	-	-	28 (92)
Universitets-/høgskolenivå 1-4 år	35 (84)	32 (12)	8 (2)	65 (11)	37,5 (3)	25 (1)	-	-	-	-	35 (113)
Universitets-/høgskolenivå over 4 år	29 (68)	37 (14)	29 (7)	24 (4)	37,5 (3)	-	-	-	-	-	29 (96)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	-	-	-	-	100 (328)

Daglig aktivitet

Rundt halvparten (42-59 prosent) av respondentene ved de fire mest brukte anleggene var i arbeid på heltid (tabell 10). I samsvar med aldersfordelingen, var 24 prosent alders-/førtidspensjonert ved Øverlandsvatnet. Dette er langt høyere enn ved de andre anleggene. Rulleskianlegget skilte seg ut med den høyeste andelen skoleelever/studenter (46 prosent).

Tabell 10. Daglig aktivitet blant respondentene i brukerundersøkelsen (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Daglig aktivitet	Øverlandsvatnet	Ildrettens hus - løp og styrke	Rulleskianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Skateparken Bjørset	Total
I arbeid heltid	46 (110)	47 (18)	42 (10)	59 (10)	75 (6)	75 (3)	48 (157)
Alders-/førtidspensjonist	24 (57)	-	8 (2)	-	12,5 (1)	-	18 (60)
Skoleelev/student	4 (10)	16 (6)	46 (11)	12 (2)	12,5 (1)	-	9 (30)
I arbeid deltid	7 (16)	5 (2)	-	-	-	25 (1)	6 (19)
Uføretrygd/AAP*	7 (17)	5 (2)	-	-	-	-	6 (19)
Sykemeldt	2 (4)	-	-	6 (1)	-	-	1,5 (5)
Arbeidsledig	2 (4)	-	-	6 (1)	-	-	1,5 (5)
Hjemmearbeidende	0,5 (2)	-	-	-	-	-	1 (2)
Annet og flere aktiviteter*	7,5 (17)	27 (10)	4 (1)	17 (3)	-	-	9 (31)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

* AAP=arbeidsavklaringspenger

Økonomi

Mellom 60 og 70 prosent av respondentene ved de fire mest brukte anleggene vurderer familiens økonomi som god eller svært god (tabell 11). Mellom 20 og 40 prosent vurderer den som middels god, mens i underkant av 6 prosent vurderer den som dårlig. Dersom man ser på antallet respondenter utgjør dette samlet 13 respondenter i brukerundersøkelsen som vurderer familiens økonomi som ikke særlig god eller dårlig. Dette er så få respondenter at det er vanskelig å si noe mer denne gruppen. At det er flest respondenter ved Øverlandsvatnet som svarer at de ikke har særlig god eller dårlig råd er høyest sannsynlig grunnet det høye antallet respondenter ved dette anlegget.

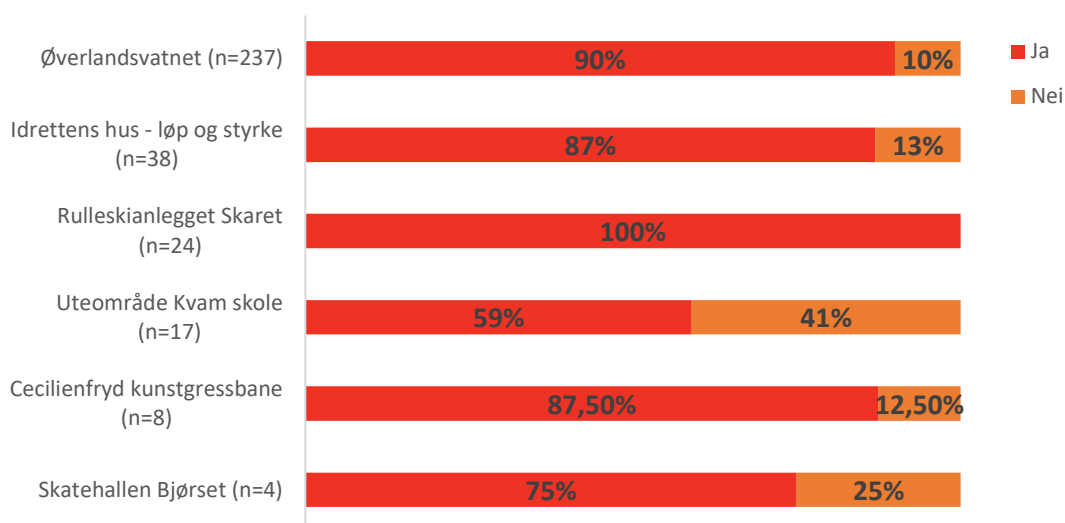

Tabell 11. Vurdering av familiens økonomi (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Husholdnings/ familiens økonomi	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Rulleskianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Bjørset Skateparken	Total
Svært god råd	7 (16)	7 (3)	21 (5)	18 (3)	25 (2)	-	9 (29)
God råd	51 (120)	50 (19)	54 (13)	53 (9)	37,5 (3)	50 (2)	51 (166)
Middels god råd	37 (87)	34 (13)	21 (5)	23 (4)	37,5 (3)	50 (2)	35 (114)
Ikke særlig god råd	3 (8)	3 (1)	4 (1)	6 (1)	-	-	3 (11)
Dårlig råd	0,5 (1)	3 (1)	-	-	-	-	0,5 (2)
Vet ikke	1 (3)	3 (1)	-	-	-	-	1 (4)
Ikke besvart	0,5 (2)	-	-	-	-	-	0,5 (2)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

Fødeland

Av respondentene ved Øverlandsvatnet og Idrettens hus svarte om lag 10 prosent at de ikke var født i Norge (figur 19). Ved rulleskianlegget på Skaret var alle respondentene født i Norge. Ved uteområde på Kvam skole var det størst andel respondenter som ikke var født i Norge (her var det kun 17 respondenter).

Figur 19. Er du født i Norge? (N=328) Prosentvis svar for hvert anlegg.

Det var 12 prosent (n=24) av respondentene ved Øverlandsvatnet som svarte at de hadde foreldre som var født i et annet land. Av disse hadde:

- 12 respondenter foreldre født i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand
- 9 respondenter foreldre født i Europa utenom EU/EØS, Asia, Afrika, Latin-Amerika eller Oseania
- 3 respondenter en forelder født i Norge og en i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand

Det var 16 prosent (n=6) av respondentene ved Idrettens hus som svarte at de hadde foreldre som var født i et annet land. Av disse hadde:

- 3 respondenter foreldre født i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand
- 2 respondenter foreldre født i Europa utenom EU/EØS, Asia, Afrika, Latin-Amerika eller Oseania
- 1 respondent en forelder født i Norge og en i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand

Det var 41 prosent (n=7) av respondentene ved uteområde Kvam skole som svarte at de hadde foreldre som var født i et annet land. Av disse hadde:

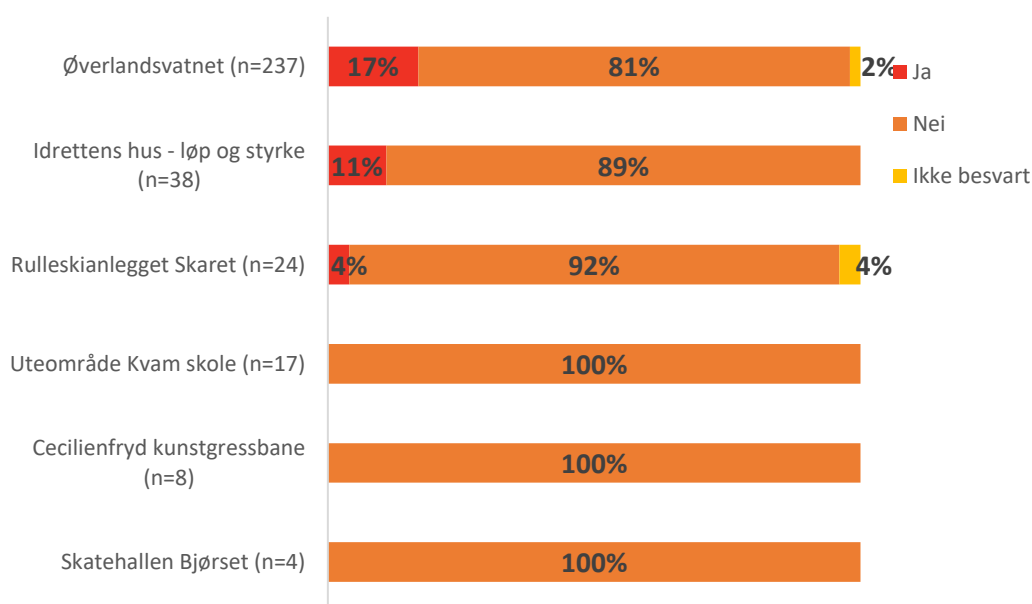
- 6 respondenter foreldre født i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand
- 1 respondent foreldre født i Europa utenom EU/EØS, Asia, Afrika, Latin-Amerika eller Oseania

Funksjonsevne

Respondenter som vurderte egen funksjonsevne som nedsatt (figur 20):

- Øverlandsvatnet: 17 prosent (n=40)
- Idrettens hus: 11 prosent (n=4)
- Rulleskianlegget Skaret: 4 prosent (n=1)
- Uteområde Kvam skole: ingen

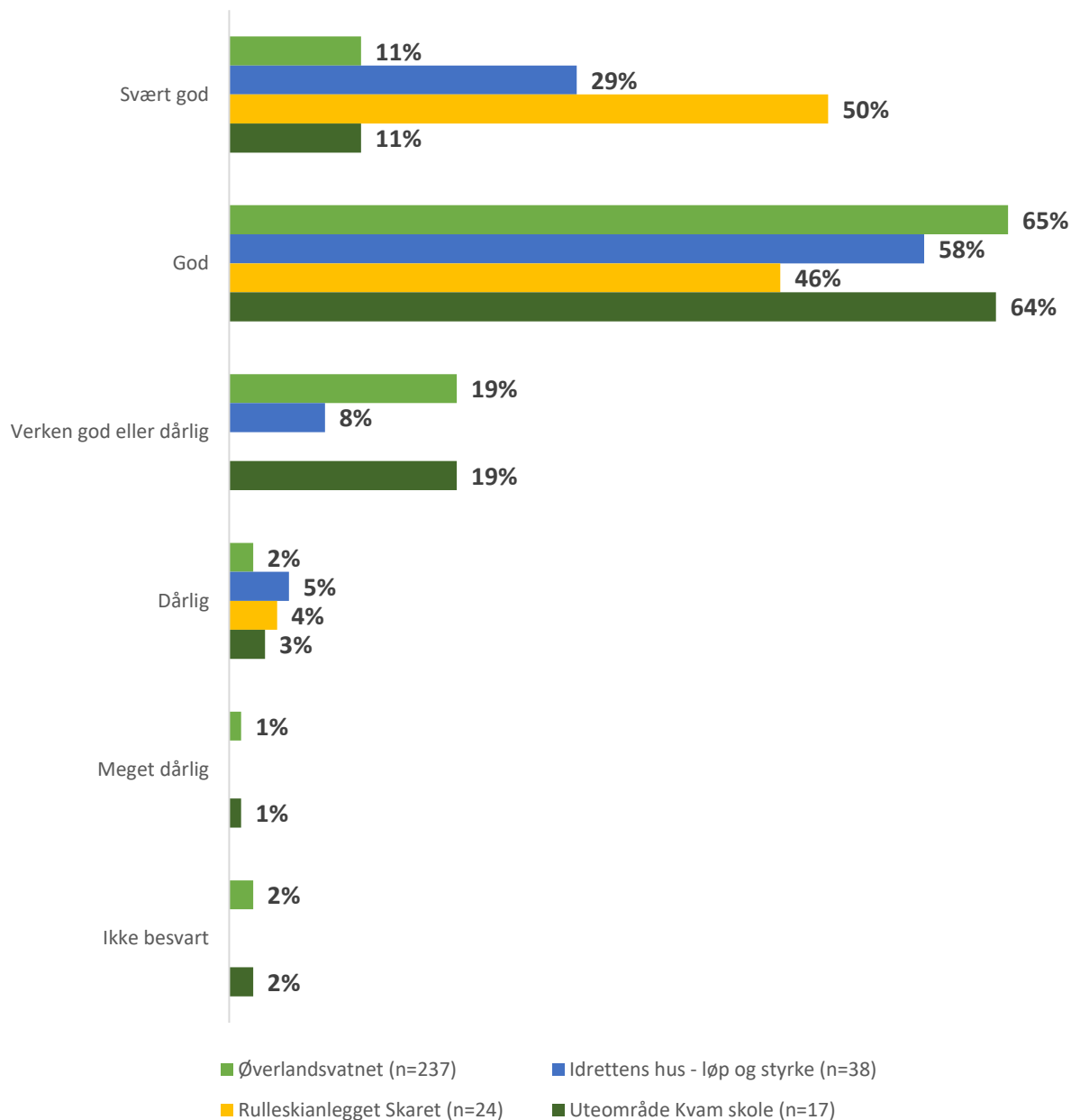
Dette kan tyde på at tilretteleggingen ved Øverlandsvatnet gjør at flere personer med nedsatt funksjonsevne oppsøker dette anlegget. Dette kom også frem i flere av de åpne kommentarfeltene i brukerundersøkelsen.

Figur 20. Har du nedsatt funksjonsevne? (N=328) Prosentvis svar for hvert anlegg.

Egenvurdert helse

Det var størst andel (50 prosent) av respondentene ved rulleskianlegget som vurderte egen fysiske og psykiske helse som svært god (figur 21). Mellom 75 og 96 prosent ved hvert av anleggene vurderte egen helse som svært god eller god.

Figur 21. Vurdering av egen fysisk og psykisk helse ved de fire mest brukte anleggene; Øverlandsvatnet, Idrettens hus, rulleskianlegget og Kvam skole (N=316). Prosent.

RESPONDENTENES AKTIVITETSNIVÅ

Hvor ofte er de fysisk aktive?

Over 90 prosent (n=306) av respondentene driver fysisk aktivitet ukentlig (tabell 12). Av disse er respondentene ved:

- Øverlandsvatnet: 62 prosent (n=147) fysisk aktive 3-5 ganger i uka. Kun 6 prosent (n=15) er ikke fysisk aktive ukentlig.
- Idrettens hus: 82 prosent (n=31) fysisk aktive 3-5 ganger i uka. Kun 5 prosent (n=2) er ikke fysisk aktive ukentlig.
- Rulleskianlegget Skaret: 96 prosent (n=23) fysisk aktive 3-5 ganger i uka. Den siste respondenten (4 prosent, n=1) var også aktiv ukentlig.

- Uteområde Kvam skole: 88 prosent (n=15) fysisk aktive 3-5 ganger i uka. De resterende 12 prosent (n=2) var også aktive ukentlig.

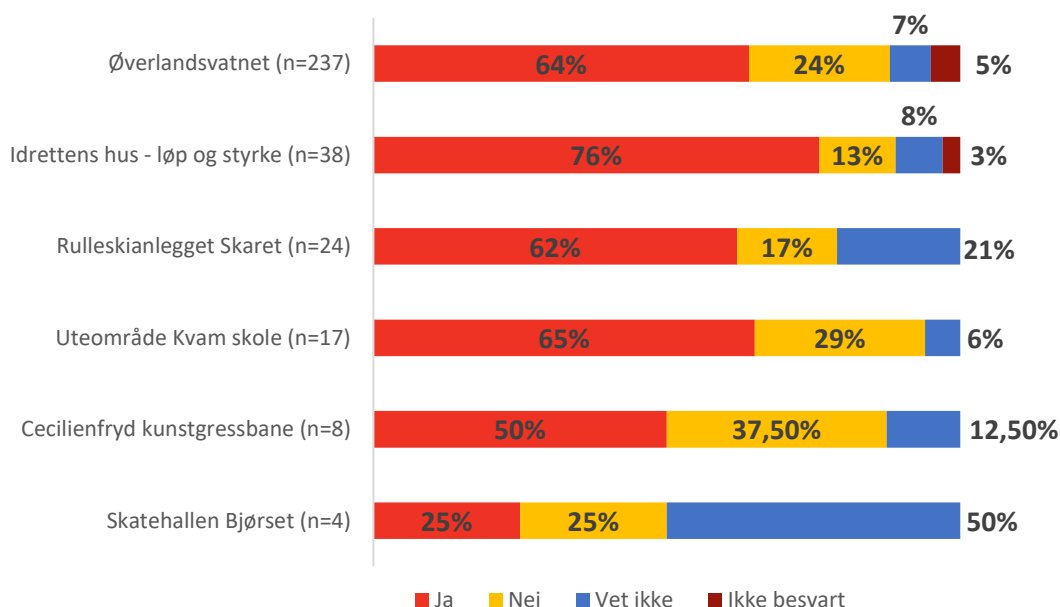
Rulleskianlegget skiller seg ut ved at det er et anlegg spesialisert for en idrettsgren, dette gjør nok at de som oppsøker anlegget er personer som er trener aktivt.

Tabell 12. Fysisk aktivitetsnivå (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hvor ofte driver du fysisk aktivitet?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Rulleskianlegget Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Bjørset Skateparken	Total
3-5 ganger i uka	62 (147)	82 (31)	96 (23)	88 (15)	50 (4)	75 (3)	68 (223)
1-2 ganger i uka	30 (70)	13 (5)	4 (1)	12 (2)	50 (4)	25 (1)	25 (83)
1-3 ganger i måneden	5 (13)	5 (2)	-	-	-	-	4 (15)
Sjeldnere enn 1 gang i måneden	1 (2)	-	-	-	-	-	1 (2)
Ikke besvart	2 (5)	-	-	-	-	-	2 (5)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

Ønsker de å bli mer aktive?

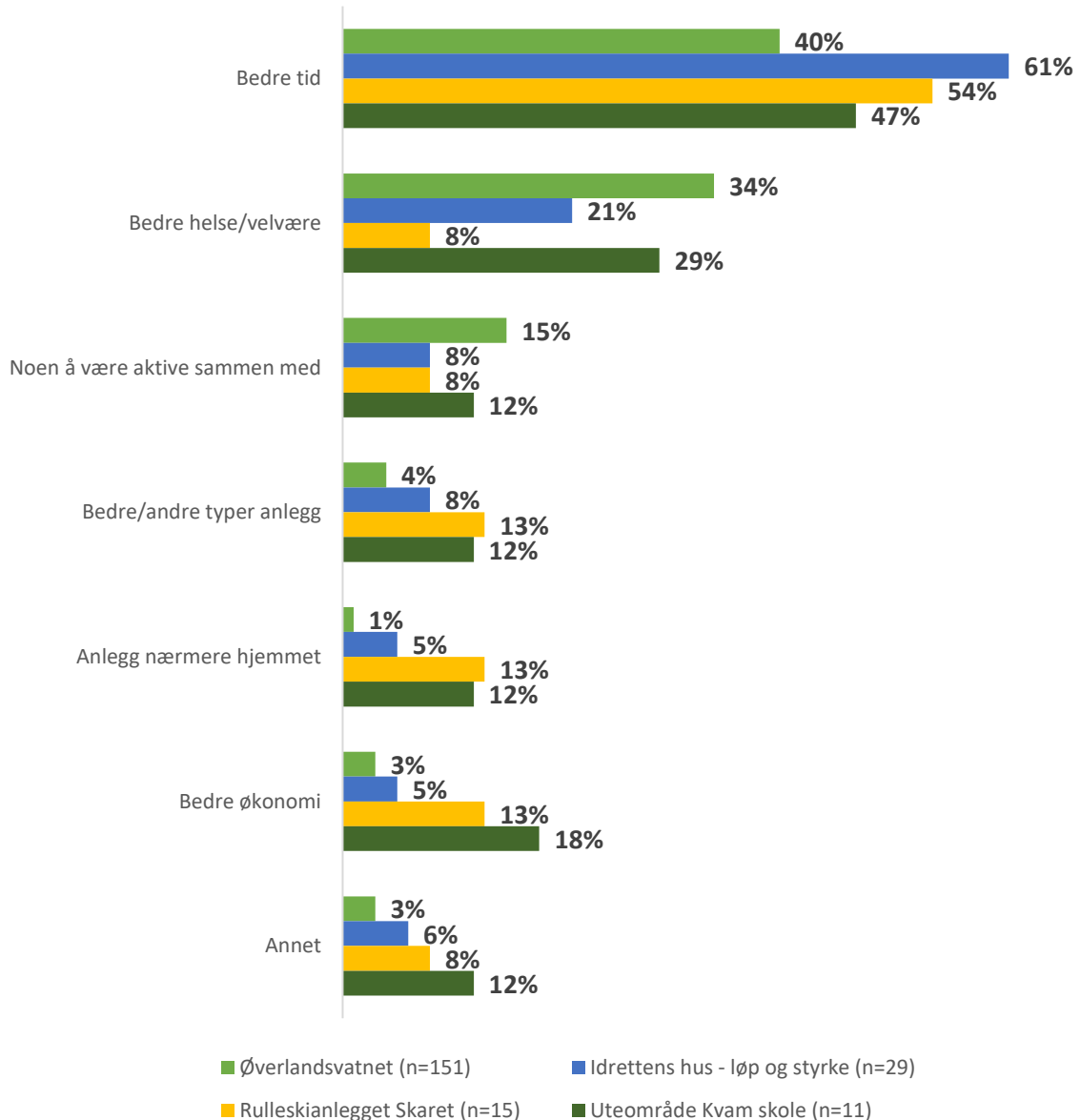
Figuren under viser at til tross for at mange oppgir et høyt aktivitetsnivå ønsker mange å bli mer fysisk aktive (62-76 prosent, figur 22). Denne andelen er høy ved alle de mest brukte anleggene. Om lag en fjerdedel av respondentene ved anleggene ønsker ikke å bli mer fysisk aktive.

Figur 22. Ønsker du å være mer fysisk aktiv enn du er nå? (N=328) Prosentvis svar for hvert anlegg.

Hva skal til for at de skal bli mer aktive?

Av de som ønsker å være mer fysisk aktive var det flest ved alle de fire mest brukte anleggene som svarte bedre tid (figur 23). Det var færrest ved rulleskianlegget som svarte at bedre helse og velvære ville bidratt til at de var mer aktive.

Figur 23. Hva skal til for at du skal bli mer fysisk aktiv? Andel svar per svaralternativ blant personer som ønsker å bli mer fysisk aktive ved de fire mest brukte anleggene (N=206). Prosent.

Deltakelse i idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet?

Det var flest respondenter ved rulleskianlegget Skaret som svarte at de er aktivt medlem av et idrettslag (88 prosent, tabell 13). Ved Idrettens hus svarte litt over halvparten (53 prosent) det samme, mens om lag en fjerdedel av respondentene ved Øverlandsvatnet og ved uteområde Kvam skole er aktivt medlem av et idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet (tabell 13).

Tjue prosent av respondentene ved Øverlandsvatnet og 12 prosent av respondentene ved Kvam skole hadde aldri vært medlem før.

Denne fordelingen med flest aktive medlemmer ved rullekianlegget Skaret og Idrettens hus stemmer overens med våre observasjoner av at flest av brukerne her drev med treningsaktiviteter. Man skal for øvrig merke seg at vi ikke har skilt mellom aktivt utøvende medlem og aktiv medlem i form av aktiv deltakelse i verv for eksempel.

Tabell 13. Medlemskap i idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Er du aktivt medlem av et idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Rullekianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Skateparken Bjørset	Total
Ja	22 (51)	53 (20)	88 (21)	29 (5)	37 (3)	25 (1)	31 (101)
Nei, men jeg var det før	55 (131)	45 (17)	8 (2)	59 (10)	63 (5)	50 (1)	51 (167)
Nei, jeg har aldri vært det	20 (47)	2 (1)	-	12 (2)	-	25 (1)	16 (51)
Ikke besvart	3 (8)	-	4 (1)	-	-	-	2 (9)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

HVOR OFTE BRUKTE RESPONDENTENE ANLEGGENE?

Vi spurte respondentene hvor ofte de bruker anleggene. Som vi ser av tabell 14 bruker 60 prosent av respondentene eller flere ved Øverlandsvatnet, ved Idrettens hus og ved rullekianlegget ukentlig. Uteområde ved Kvam skole er det i underkant av halvparten av respondentene som bruker ukentlig.

Tabell 14. Frekvens på bruk av anleggene blant respondentene over 16 år i brukerundersøkelsen (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hvor ofte bruker du dette anlegget?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Rullekianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Skateparken Bjørset	Total
3-5 ganger i uka	24 (58)	13 (5)	42 (10)	18 (3)	25 (2)	50 (2)	24 (80)
1-2 ganger i uka	42 (99)	47 (18)	29 (7)	29 (5)	37,5 (3)	25 (1)	41 (133)
1-3 ganger i måneden	21 (50)	24 (9)	-	24 (4)	25 (2)	-	20 (65)
Sjeldnere enn 1 gang i måneden	11 (26)	16 (6)	25 (6)	29 (5)	12,5 (1)	25 (1)	14 (45)
Ikke besvart	2 (4)	-	4 (1)	-	-	-	1 (5)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

Hvordan kom du deg hit?

Når det gjelder fremkomstmiddel til anleggene skiller rulleskianlegget ved Skaret seg ut med 92 prosent av respondentene som kom seg dit, ikke overraskende, med bil (tabell 15). Halvparten av respondentene over 16 år ved Øverlandsvatnet kom seg dit ved hjelp av motorisert kjøretøy som bil, taxi, moped eller motorsykkel, mens 34 prosent kom til fots, 6 prosent med sykkel og 1 prosent med buss. Også ved Idrettens hus kom nesten halvparten (45 prosent) med motorisert kjøretøy, 39 prosent kom med sykkel og 8 prosent til fots. Ved uteområde Kvam skole var det derimot flest, 58 prosent, som kom til fots, 24 prosent med sykkel og 18 prosent med motorisert kjøretøy.

Tabell 15. Fremkomstmiddel til anleggene (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hvordan kom du deg hit?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Rulleskianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Bjørset Skateparken	Total
Til fots	35 (84)	39 (15)	-	58 (10)	37,5 (3)	-	34 (112)
Sykkel	6 (14)	8 (3)	-	24 (4)	37,5 (3)	-	7 (24)
Sparkesykkel/ rulleski/ rullebrett	-	3 (1)	4 (1)	-	-	-	1 (2)
Motorisert kjøretøy	51 (122)	45 (17)	92 (22)	18 (3)	25 (2)	100 (4)	52 (170)
Buss	1(1)	5 (2)	4 (2)*	-	-	-	1 (4)
Motorisert kjøretøy og til fots	2 (5)	-	-	-	-	-	2 (5)
Ikke besvart	5 (11)	-	-	-	-	-	3 (11)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

* Egen lagbuss, ikke kollektiv transport.

Hvor lang tid brukte du hjemmefra?

De fleste brukerne har kort reisetid, gjerne under 10 minutter til anlegget de brukte (tabell 16). Ved rulleskianlegget var det derimot flere som hadde lengre reisevei.

Tabell 16. Reisetid til anleggene (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

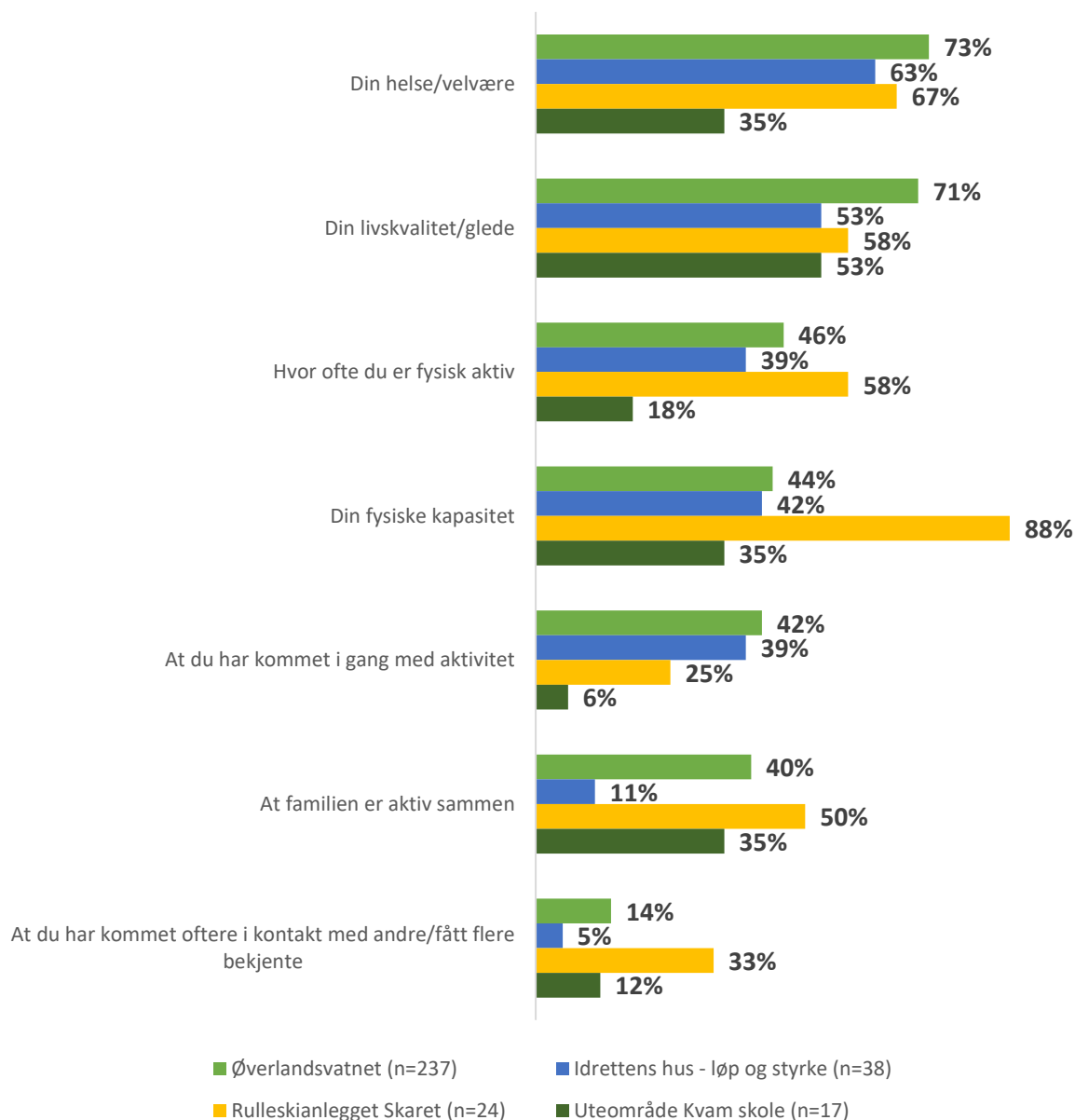
Hvor lang tid brukte du hit hjemmefra?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Rulleskianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Bjørset Skateparken	Total
Under 10 minutter	54 (129)	68 (26)	33 (8)	70 (12)	88 (7)	75 (3)	57 (185)
11-20 minutter	17 (39)	8 (3)	25 (6)	18 (3)	12 (1)	25 (1)	16 (53)
21-30 minutter	17 (39)	8 (3)	17 (4)	-	--	-	14 (46)
Over 31 minutter	8 (20)	8 (3)	25 (6)	6 (1)	-	-	9 (30)
Ikke besvart	4 (10)	8 (3)	-	6 (1)	-	-	4 (14)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

HVORFOR BRUKES DE ULIKE ANLEGGENE? BETYDNING OG BEGRUNNELSE FOR BRUK

Betydning for brukerne per anlegg

Når respondentene ble spurt om anleggets betydning for en rekke ulike påstander svarte flere av respondentene Øverlandsvatnet at anlegget hadde betydning for deres helse og velvære og deres livskvalitet og glede enn ved de øvrige anleggene (hhv. 73 og 71 prosent, figur 24). Rulleskianlegget skilte seg mest ut fra de andre anleggene ved at 88 prosent av respondentene der opplever at anlegget har betydning for deres fysiske kapasitet. Her var det også størst andel av respondentene som svarte at anlegget hadde betydning for hvor ofte de er fysisk aktive.

Figur 24. Anleggets betydning for respondentene ved de fire mest brukte anleggene (N=316). Prosent som har svart for hvert svaralternativ.

Utover svarkategoriene kunne respondentene krysse av for «Annet», og her var det mulighet til å skrive inn egen tekst om hvilken betydning anlegget hadde for den enkelte. Fra ALLE anleggene var det 22 respondenter som skrev inn egen tekst, og dette var det som kom frem:

- Vært med å bygge opp anlegget
- Trening
- Nå personlige mål
- Daglig bruk
- Aktivitet sammen med familien
- Se barna i aktivitet
- Holde vekten stabil
- Turmulighet
- At man får seg en skikkelig tur
- Liker området
- Bærplukking
- Fiske
- Tilrettelagt for trilleturer
- Brukes som del av lengre tur
- Plukke ting i naturen til kunstaktiviteter
- Fantastisk å ha et slik anlegg i nærheten
- Varierte treningsopplevelser
- Introduksjon til nye idrettsgrener
- Aktiv med venner
- Trener mer ute
- Sikkerhet – unngå rulleski langs veier
- Arbeidssted i umiddelbar nærhet
- Rehabilitering
- Avkobling fra hverdagen

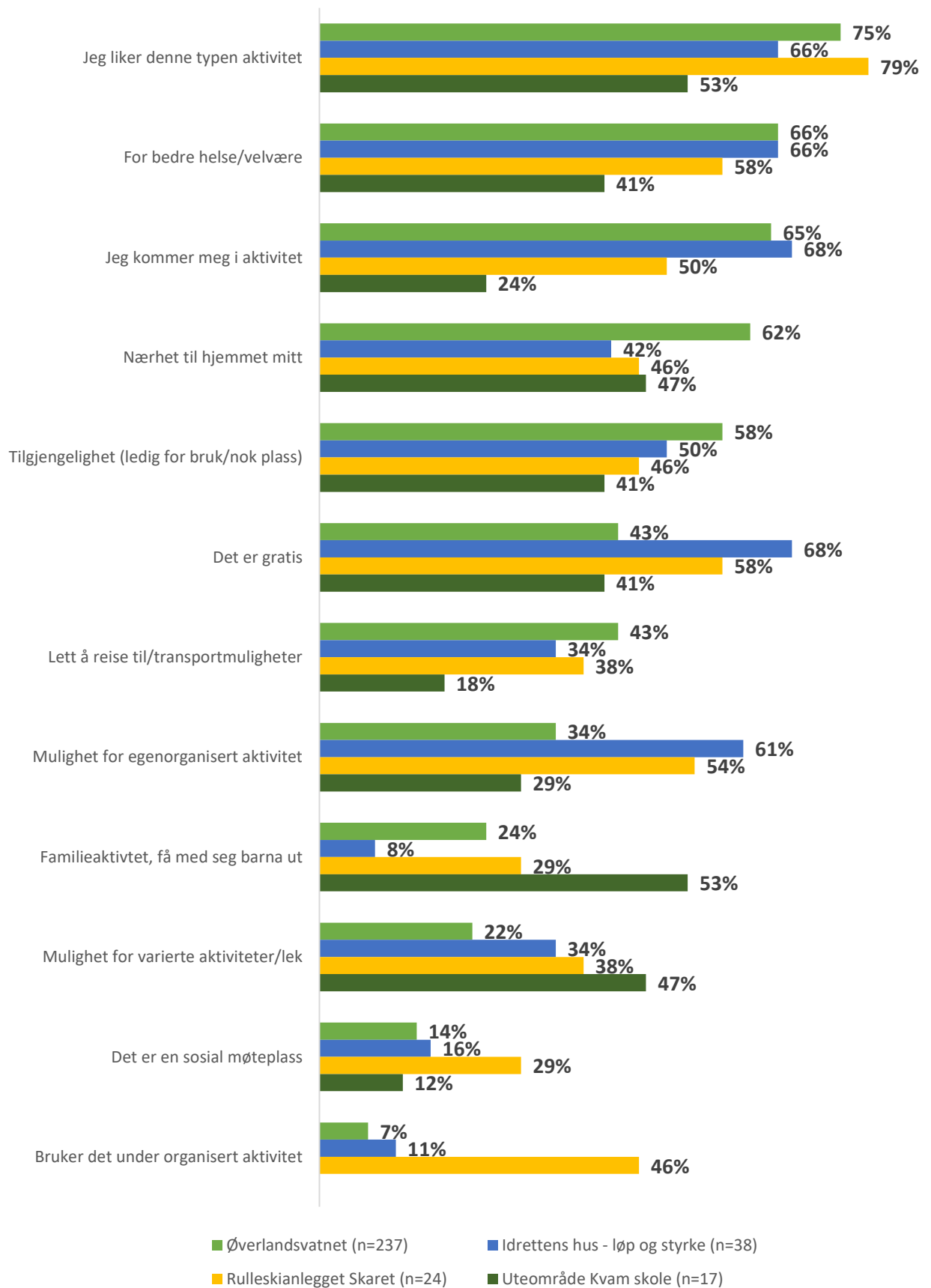
Hvorfor brukes anleggene?

Videre spurte vi hvorfor respondentene bruker anlegget. Også her var det en rekke svaralternativ og mulighet for å krysse av for så mange man ønsket. Som figur 25 viser er det flest respondenter som bruker anlegget fordi de liker den typen aktivitet de gjør der.

Ved rulleskianlegget og Idrettens hus var det størst andel som hadde svart at de brukte anlegget fordi det var gratis og fordi det var mulighet for egenorganisert aktivitet der sammenlignet med de andre anleggene.

Uteområdet på Kvam skiller seg ut ved at flest svarer at de bruker det til familieaktivitet og fordi det er mulighet for varierte aktiviteter der.

Det var størst andel respondenter ved rulleskianlegget som svarte at de brukte anlegget fordi de også har organiserte treninger der.

Figur 25. Hvorfor brukes anleggene? (N=316). Prosent som har svart for hvert svaralternativ på de fire mest brukte anleggene.

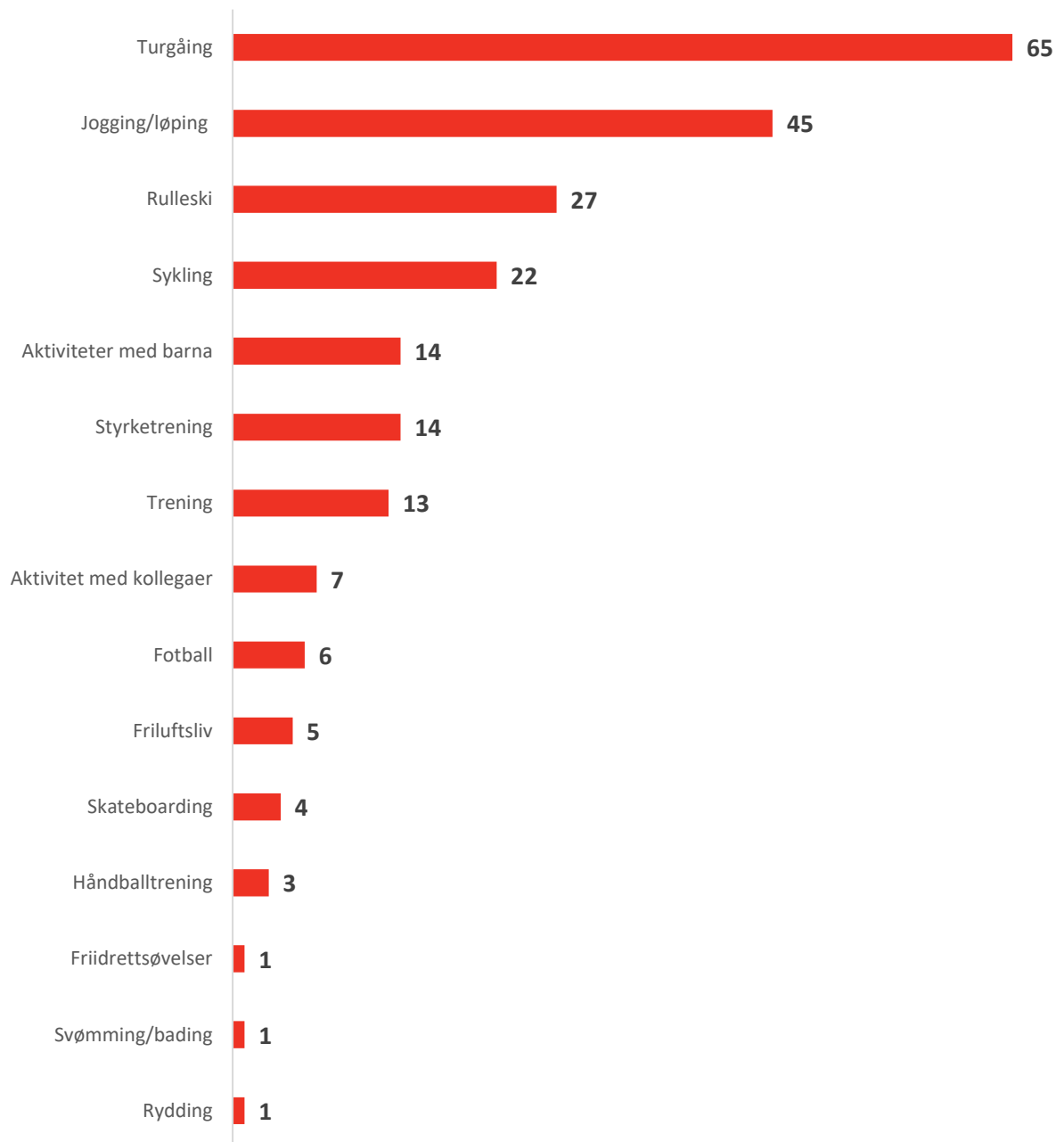
Respondentene fikk også anledning til å komme med egne kommentarer om hvorfor de brukte anleggene. Her fikk vi enkelte tilbakemeldinger om at for noen var det tilfeldig, og ikke et anlegg de ikke brukte til vanlig. Det var også noen tilreisende. På rulleskianlegget på Skaret var det et skiskytterlag som var kommet for å bruke anlegget på sin treningsamling.

De andre kommentarene knyttet til bruk blant personer over 16 år var knyttet til følgende:

- Underlag:
  - Asfalt (Skaret)
  - Godt underlag (Løpebanene Idrettens hus)
- Kvalitetstid med venner
- Frisk luft fremfor treningssenter
- Brukes på grunn av turmulighetene:
  - Blåbærtur, sopp
  - Lett adkomst til fjellene rundt
  - Flott med gapahuk
  - Bademuligheten
  - Mulighet med hund
  - Familieaktivitet
- Brukes til organisert trening
  - Fint anlegg for samling og renn (Skaret)
- Arbeidssted i nærheten
- Bidrar med dugnadsarbeid

HVILKE AKTIVITETER GJORDE RESPONDENTENE VED ANLEGGENE?

I spørreskjemaet spurte vi hvilken aktivitet respondentene skulle gjøre ved anlegget de brukte den dagen. Her skulle respondentene skrive selv, og flere har skrevet inn opptil tre ulike aktiviteter de skulle gjøre ved anlegget. Svarene ble kategorisert for å skape en oversikt over type aktiviteter. Figur 26 viser antall svar for hver av aktivitetskategoriene for ALLE anleggene. Vi minner om at 72 prosent av spørreskjemaene ble besvart ved Øverlandsvatnet.

Figur 26. Respondentenes aktiviteter ved ALLE anleggene samlet (N=328). Antall svar hver kategori.

Tabell 17. Hvem er du her sammen med i dag? (N=328). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hvem er du her sammen med i dag?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Rulleskianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Bjørset Skateparken	Total
Alene*	34 (80)	32 (12)	25 (6)	18 (3)	25 (2)	25 (1)	32 (104)
Idrettslag/forening	1 (3)	11 (4)	-	-	-	-	2 (7)
Venner	19 (45)	45 (17)	4 (1)	18 (3)		75 (3)	21 (69)
Familie	40 (95)	5 (2)	21 (5)	53 (9)	75 (6)	-	36 (117)
Klassen	-	5 (2)	4 (1)	-	-	-	1 (3)
Andre kombinasjoner**	4 (14)	2 (1)	46 (11)	11 (2)	-	-	8 (28)
Total	100 (237)	100 (38)	100 (24)	100 (17)	100 (8)	100 (4)	100 (328)

* Et par respondenter tok opp at de savnet et svaralternativ for hund. Som en sa: «Det er stor forskjell på å gå alene og med hund».

** Respondenter som hadde krysset av for flere svaralternativ som venner og familie, venner og klassen, idrettslag/forening og venner o.l.

TILBAKEMELDINGER OG KOMMENTARER PER ANLEGG

Avslutningsvis i spørreskjemaet spurte vi: «Har du andre tilbakemeldinger om dette anlegget eller andre anlegg for fysisk aktivitet?». I skjemaene for de over 16 år fikk vi 123 svar. De fleste kommentarene var korte positive tilbakemeldinger til det anlegget respondentene brukte, som «flott anlegg» etc. Samtlige tilbakemeldinger og kommentarer er gjengitt for hvert anlegg i vedlegg C.

Ordskyen under gir en visuell vektning av tilbakemeldingene og viser at disse var gjennomgående positive (figur 28).

- Lysanlegg for mer bruk vår og høst
  - Fjern container ved friidrettsbanen på grunn av lukt
- Enkelte anlegg kunne vært mer i bruk både egenorganisert og organisert
- Om undersøkelsen:
  - Glad for brukerundersøkelsen – nødvendig med kunnskap for endring
  - Fortsett dialog med brukere og statistikk av bruk

RESULTATER BRUKERUNDERSØKELSEN BARN OG UNGDOM UNDER 16 ÅR

I dette kapitlet presenteres resultater fra brukerundersøkelsen, altså svar på spørreskjema, for barn og ungdom under 16 år. Spørreskjemaundersøkelsen ble gjennomført utenom skoletid. Det var flest respondenter ved uteområde Kvam skole (n=50) og Cecilienfryd kunstgressbane (n=18). Ved de andre anleggene var det så få respondenter under 16 år at det er vanskelig å si noe om tendenser i materialet. Det var ingen respondenter under 16 år ved skateparken Bjørset, denne er derfor ikke med i tabeller og figurer.

KJENNETEGN VED BRUKERNE

Kjønn

Av respondentene under 16 år var 47 prosent (n=41) jenter og 51 prosent (n=45) gutter, 2 respondenter hadde ikke besvart spørsmålet (tilsvarende 2 prosent av utvalget).

Alder

Blant respondenter under 16 år, var størst andel (55 prosent) under 10 år (tabell 18). Mens en fjerdedel var 10-11 år. Altså er de yngste sterkest representert i denne undersøkelsen.

Tabell 18. Aldersfordeling blant respondenter under 16 år i brukerundersøkelsen (N=88). Prosent og antall for hvert anlegg.

Aldersgrupper	Øverlandsvatnet	Idrettens hus – løp og styrke	Skaret Rullekianlegg	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Total
Under 10 år	75 (9)	100 (2)	50 (3)	56 (28)	33 (6)	55 (48)
10-11 år	8 (1)	-	-	26 (13)	45 (8)	25 (22)
12-13 år	17 (2)	-	17 (1)	6 (3)	22 (4)	11 (10)
14-15 år	-	-	33 (2)	10 (5)	-	8 (7)
Ikke besvart	-	-	-	2 (1)	-	1 (1)
Total	100 (12)	100 (2)	100 (6)	100 (50)	100 (18)	100 (88)

HVOR OFTE BRUKTE RESPONDENTENE ANLEGGENE?

Cecilienfryd kunstgressbane var det anlegget som ble brukt oftest av flest (tabell 19). Uteområde ved Kvam skole ble brukt ukentlig av 60 prosent av respondentene.

Tabell 19. Frekvens på bruk av anleggene (N=88). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hvor ofte er du her?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Skaret	Rulleskianlegg	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Total
3-5 ganger i uka eller mer	-	-	17 (1)	30 (15)	50 (9)	28 (25)	
1-2 ganger i uka	42 (5)	-	49 (3)	32 (16)	22 (4)	32 (28)	
1-3 ganger i måneden	42 (5)	-	17 (1)	12 (6)	11 (2)	16 (14)	
Sjeldnere enn 1 gang i måneden	16 (2)	100 (2)	-	22 (11)	17 (3)	21 (18)	
Ikke besvart	-	-	17 (1)	4 (2)	-	3 (3)	
Total	100 (12)	100 (2)	100 (6)	100 (50)	100 (18)	100 (88)	

HVILKE AKTIVITETER GJORDE RESPONDENTENE?

I spørreskjemaet spurte vi hvilken aktivitet respondentene skulle gjøre ved anlegget denne dagen. Tabell 20 viser antall svar som ble oppgitt for ulike aktiviteter i skjemaet ved ALLE anleggene. Det er gjort en enkel kategorisering for å gi bedre oversikt over svarene. Vi minner om at enkelte hadde skrevet flere aktiviteter, og at de fleste skjemaene ble besvart på uteområde ved Kvam skole.

Det er lekaktiviteter flest av respondentene oppgir at de gjorde ved anleggene under datainnsamlingen (n=29 og n=24). Deretter er det fotball (n=22) som er den idrettsaktiviteten flest av respondentene gjorde.

Tabell 20. Oversikt over aktiviteter på ALLE anleggene blant barn og unge. Antall svar per kategori.

Type aktivitet	Antall svar
Leke og ha det gøy	29
Slengtau Jungelanlegg	24
Fotball	22
Turnaktiviteter	9
Sykle	9
Møte/henge med venner	7
Gå tur	6
Huske/disse	5
Rulleski	3
Jogge/løpe	1
Styrketrening	1
Andre aktiviteter	9
Er ikke sikker/vet ikke	3

Ordskyen under illustrer fordelingen mellom de ulike aktivitetene (figur 29).

Figur 29. Oversikt over aktiviteter på ALLE anleggene blant barn og unge. Ord sky basert på antall svar per kategori.

DELTAKELSE I ANDRE FRITIDSAKTIVITETER

Vi spurte respondentene under 16 år om de driver med andre fritidsaktiviteter. For anleggene samlet var det 82 prosent som svarte at de driver med andre fritidsaktiviteter (tabell 21). Ved Cecilienfryd kunstgressbane var det størst andel (94 prosent) som driver med andre fritidsaktiviteter, her var det flest som spilte fotball og sannsynligvis deltar disse dermed på organiserte fotballtreninger.

Tabell 21. Medlemskap i idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet (N=88). Prosent og antall for hvert anlegg.

Driver du med andre fritidsaktiviteter?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus løp og styrke	Skaret	Rulleskianlegg	Uteområde skole Kvam	Cecilienfryd kunstgressbane	Total
Ja	83 (10)	50 (1)	83 (5)	78 (39)	94 (17)	82 (72)	
Nei	17 (2)	50 (1)	-	16 (8)	6 (1)	14 (12)	
Ikke besvart	-	-	17 (1)	6 (3)	-	4 (4)	
Total	100 (12)	100 (2)	100 (6)	100 (50)	100 (18)	100 (88)	

HVEM VAR DE DER SAMMEN MED?

Blant respondentene under 16 år var de fleste ved anleggene sammen med venner (45 prosent) eller familie (38 prosent) (tabell 22). Det var størst andel som var sammen med venner (58

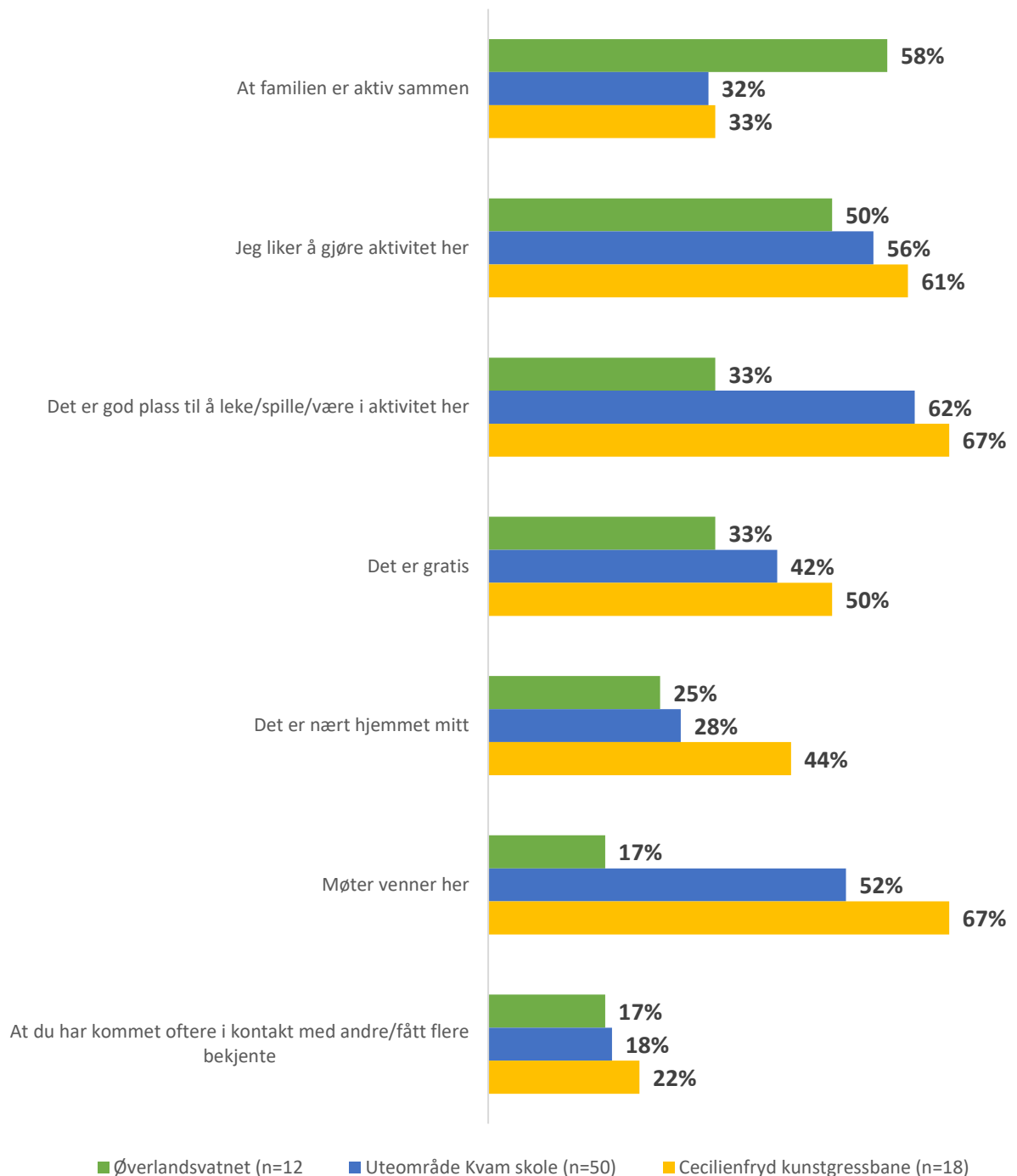
prosent) ved Kvam skole, dette tyder på at et slikt nærmiljøanlegg gjør det mulig for barn å være aktive sammen med venner uten å være avhengig av følge av familie.

Tabell 22. Hvem er du her sammen med i dag? (N=88). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hvem er du her sammen med i dag?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus - løp og styrke	Skaret	Rulleskianlegg	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Total
Alene	-	-	-	-	6 (3)	-	3 (3)
Idrettslag/forening	-	-	33 (2)	2 (1)	6 (1)	-	5 (4)
Venner	8 (1)	-	17 (1)	58 (29)	50 (9)	-	45 (40)
Familie	76 (9)	-	33 (2)	28 (14)	44 (8)	-	38 (33)
Kombinasjon av flere	8 (1)	-	17 (1)	4 (2)	-	-	7 (6)
Ikke besvart	8 (1)	100 (2)	-	2 (1)	-	-	2 (2)
Total	100 (12)	100 (2)	100 (6)	100 (50)	100 (18)	100 (88)	

HVORFOR BRUKES ANLEGGENE?

Vi spurte respondentene under 16 år hvorfor de kommer til anlegget. Respondentene kunne krysse av for flere alternativ og figur 30 viser hvor mange prosent som krysset av for de ulike alternativene. Hele 67 prosent av respondentene ved Cecilienfryd svarte at de kom dit fordi det er god plass til å være i aktivitet der og like mange svarte at de kom for å møte venner der. Ellers var det jevnt over like mange ved hvert av anleggene som svarte at de kom dit fordi de likte å gjøre aktivitet der (50 til 61 prosent).

Figur 30. Hvorfor kommer du hit? (N=80). Prosent som har svar for hvert svaralternativ.

Blant barn og ungdom under 16 år var det også enkelte som hadde skrevet inn egne kommentarer til hvorfor de brukte anlegget:

- På vei bort på besøk
- For å være mer i naturen (Øverlandsvatnet)
- At jeg går på fotball her – spiller fotball (Cecilienfryd)
- Fordi det er gøy – det er gøy å holde på her (Cecilienfryd)
- Skal trene (Skaret rulleskianlegg)

Fremkomstmiddel

Over 70 prosent var kommet til Kvam skole og Cecilienfryd til fots, på sykkel eller på sparkesykkel, rullebrett eller lignende (tabell 23). Dette taler også for at slike nærmiljøanlegg er lett tilgjengelige for barn og unge.

Tabell 23. Fremkomstmiddel til anleggene blant respondentene under 16 år i brukerundersøkelsen (N=88). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hvordan kom du deg hit?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus – løp og styrke	Rullekianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Total
Til fots	25 (3)	-	-	32 (16)	32 (6)	28 (25)
Sykkel	8 (1)	-	-	38 (19)	28 (5)	28 (25)
Sparkesykkel/ rulleski/ rullebrett	-	--	-	8 (4)	6 (1)	6 (5)
Motorisert kjøretøy	51 (6)	100 (2)	100 (6)	16 (8)	28 (5)	32 (27)
Buss	-	-	-	4 (2)	-	2 (2)
Kombinasjon av flere	8 (1)	-	-	-	6 (1)	2 (2)
Ikke besvart	8 (1)	-	-	2 (1)	-	2 (2)
Total	100 (12)	100 (2)	100 (6)	100 (50)	100 (18)	100 (88)

Reisetid til anleggene

Når vi spurte respondentene hvor lang tid de brukte til anlegget svarte 62 prosent under 10 minutter (tabell 24), mens 29 prosent svarte 11-20 minutter.

Tabell 24. Reisetid til anleggene blant respondentene under 16 år i brukerundersøkelsen (N=88). Prosent og antall for hvert anlegg.

Hor lang tid brukte du hit hjemmefra?	Øverlandsvatnet	Idrettens hus – løp og styrke	Rullekianlegg Skaret	Uteområde Kvam skole	Cecilienfryd kunstgressbane	Total
Under 10 minutter	50 (6)	100 (2)	48 (3)	58 (24)	83 (15)	62 (50)
11-20 minutter	33 (4)	-	18 (1)	36 (18)	11(2)	29 (25)
21-30 minutter	-	-	-	--	-	-
Over 31 minutter	-	-	34 (2)	6 (3)	6 (1)	6 (8)
Ikke besvart	17 (2)	-	-	-	-	3 (2)
Total	100 (12)	100 (2)	100 (6)	100 (50)	100 (18)	100 (88)

TILBAKEMELDINGER OG KOMMENTARER

Blant barn og ungdom fikk vi 32 tilbakemeldinger og kommentarer avslutningsvis i spørreskjemaet. Samtlige tilbakemeldinger og kommentarer er gjengitt per anlegg i vedlegg C. De fleste kommentarene kom fra uteområde ved Kvam skole og gikk på at barn og ungdom likte anlegget, og at det var kjekt å være aktive der. Også her var noen tilbakemeldinger og

kommentarer mer konkrete enn andre og som kan gi interessante innblikk i brukernes ønsker på tvers av anlegg og mellom lignende anlegg. Disse er listet opp i kategorisert form under:

- Angående uteanlegg ved Kvam skole:
  - Høyere dekk i jungelgym
  - Mangler en klatrevegg
  - Flere styrkestativer
  - Flere slengtau
  - Hengebruer
  - For mange regler
- Angående anlegg ved Idrettens hus:
  - Åpne toaletter

RESULTATER FOR UTVALGTE BRUKERGRUPPER

I dette kapitlet ser vi nærmere på tre brukergrupper oppdragsgiver har ønsket særlig kunnskap om: De med dårlig funksjonsevne, de med annet fødeland enn Norge, og de med dårlig råd. Vi gjør oppmerksom på at vi ikke har andre datakilder enn det respondentene selv har krysset av på spørreskjema. Dette er med andre ord egenrapporterte mål følgende analyser bygger på. Det var få respondenter i hver av disse brukergruppene, det er derfor ikke gjort noen statistiske analyser, men sett på tendenser i materialet.

PERSONER MED NEDSATT FUNKSJONSEVNE

Det er 14 prosent (n=45) av respondentene i brukerundersøkelsen som har svart at de har nedsatt funksjonsevne. Fordi gruppen er liten har vi valgt å ikke presentere svar for alle enkeltspørsmål i spørreskjemaet, men heller kommentere interessante tendenser blant svarene for denne gruppen.

- Blant personer med nedsatt funksjonsevne var 65 prosent (n=29) kvinner, dette er høyere enn i utvalget samlet.
- Over 70 prosent (n=33) var over 40 år, mens det for hele utvalget var en jevnere fordeling mellom aldersgruppene.
- Nesten 90 prosent (n=40) brukte Øverlandsvatnet. Fire respondenter ble inkludert ved Idrettens hus, og en på rulleskianlegget.
- Over 60 prosent (n=29) hadde universitets-/høgskoleutdanning, dette er noe lavere enn utvalget for øvrig.
- Kun 13 prosent (n=6) er i arbeid heltid, mens 48 prosent i utvalget samlet var i arbeid heltid. Det var 22 prosent (n=10) med uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger mot 6 prosent i det samlede utvalget.
- Nesten halvparten (49 prosent, n=22) vurderer familiens økonomi som middels god, noe som er høyere enn utvalget samlet.
- Om lag en av fire er ikke født i Norge (n=10).
- Førti prosent (n=18) var ved anleggene sammen venner, dette er dobbelt så stor andel som i utvalget samlet. Ellers var 29 prosent (n=13) med familie – kanskje er det sosiale aspektet ved fysisk aktivitet spesielt viktig for denne gruppen?
- Andelen som svarer at anlegget har betydning for deres helse og velvære, livskvalitet og glede er tilsvarende for denne gruppen som for utvalget samlet. Det samme gjelder at anlegget brukes for å få bedre helse og velvære.
- Som i det øvrige utvalget i undersøkelsen bruker over 60 prosent (n=29) andre turløyper til fysisk aktivitet. Noe som tyder på at friluftsanlegg når ut til denne gruppen.
- Åtti prosent (n=36) ønsker å være mer fysisk aktive enn de er, dette er høyere enn for utvalget samlet (64 prosent). Av disse svarer 67 prosent (n=30) at bedre helse og velvære ville ført til at de var mer fysisk aktive, dette er mer enn dobbelt så stor andel som i utvalget samlet (30 prosent).
- Over 60 prosent (n=28) vurderer egen helse som god eller svært god, 27 prosent (n=12) vurderer den som verken god eller dårlig, 7 prosent (n=3) vurderer den som dårlig og 4 prosent (n=2) som meget dårlig. Dette er relativt likt utvalget samlet.

PERSONER FØDT UTENFOR NORGE

I dette avsnittet ser vi nærmere på de respondentene i brukerundersøkelsen som er født utenfor Norge. Dette gjelder kun 10 prosent (n=34) av utvalget. Funn i svarene for denne gruppen:

- Kjønn: 64 prosent (n=21) av personene født utenfor Norge, var menn. Dette er høyere enn i utvalget samlet.
- Det var høyest andel yngre personer, 59 prosent (n=20) var mellom 20 og 39 år. Dette er høyere enn i utvalget samlet, hvor fordelingen mellom aldersgruppene var jevnere.
- Flest, 65 prosent (n=22), hadde universitets-/høgskoleutdanning, som i utvalget samlet.
- Når det gjelder daglig aktivitet var 44 prosent (n=15) i arbeid heltid, 24 prosent (n=8) i utdanning og 12 prosent (n=4) i utdanning og arbeid deltid, også dette var relativt likt utvalget samlet.
- Som i utvalget samlet svarte flest, 65 prosent (n=22), at de vurderer familiens økonomi som god eller svært og. Tjueni prosent (10) svarte middels.
- Det var 62 prosent (n=21) som hadde foreldre født i EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand, 35 prosent (n=12) hadde foreldre født i Europa utenom EU/EØS, Asia, Afrika, Latin-Amerika eller Oseania (en person (3 prosent) hadde ikke besvart spørsmålet).
- Det var ingen forskjeller i hvorfor anleggene brukes, eller i betydningen av anlegg for respondentenes fysiske aktivitetsnivå mellom denne gruppen og utvalget samlet.
- Det var en høy andel sammenlignet med utvalget i undersøkelsen for øvrig som svarte at de har nedsatt funksjonsevne. Blant personer født utenfor Norge svarte 29 prosent (n=10) at de har nedsatt funksjonsevne, for hele utvalget samlet var det 14 prosent (n=45) med nedsatt funksjonsevne.
- Ingen vurderte egen helse som dårlig.
- Over halvparten (56 prosent, n=19) kom til anleggene til fots, mens om lag like mange (52 prosent) av det samlede utvalget kom til anleggene med motorisert kjøretøy.

PERSONER SOM OPPLEVER DÅRLIG RÅD (ØKONOMI)

På spørsmålet om «Hvor god råd har din husholdning/familie?» som ble stilt til personer 16 år eller eldre, var det 13 personer som svarte ikke særlig god råd eller dårlig råd. Dette utgjør kun 4 prosent av utvalget i brukerundersøkelsen. Å presentere funnene for denne brukergruppen i prosent vil ikke være hensiktsmessig, derfor er beskriver vi her heller antall respondenter. Det er derfor heller ikke mulig å sammenligne tendensene mot prosentandeler i det samlede utvalget slik det er gjort i gruppene over. Funn i svarene for denne gruppen:

- 7 respondenter var menn og 6 kvinner, de var spredt på alle aldersgruppene.
- 9 av respondentene brukte Øverlandsvatnet, 2 Idrettens hus og 1 hhv. rullestol og Kvam skole.
- 9 av 13 av respondentene oppgir videregående eller grunnskole som høyeste fullførte utdanningsnivå, 4 respondenter oppgir universitet/høgskole 1-4 år.
- Bare en av respondentene var født utenfor Norge og hadde en foreldre født i annet land enn Norge.
- 10 av 13 respondenter svarte at de brukte det aktuelle anlegget fordi det er gratis.
- 5 respondenter var i arbeid heltid, og 4 alderspensjonister/førtidspensjonister.
- 6 respondenter er der sammen med familie, 3 alene og 2 sammen med venner.
- 11 respondenter driver fysisk aktivitet 1-2 ganger i uka eller oftere.
- 6 respondenter reiste til anlegget med motorisert kjøretøy, 4 kom til fots.
- 8 respondenter svarer at de bruker turløyper i tillegg til anlegget de var på.
- 7 respondenter svarer at de ønsker å være mer aktiv enn nå. Om hva som skal til, har 2 respondenter krysset av på «Bedre økonomi», 6 på «Bedre tid» og 5 på «Bedre helse/velvære».
- 1 hadde nedsatt funksjonsevne.

Dersom vi utvider denne gruppen og inkluderer alle respondenter som svarte «middels dårlig råd», «ikke særlig god råd» eller «dårlig råd» på spørsmålet om vurdering av familiens økonomi får vi en gruppe på 127 respondenter. Funn i svar for denne gruppen:

- 76 prosent (n=96) var ved Øverlandsvatnet, 12 prosent (n=15) var ved Idrettens hus og 2-5 % ved de andre fire anleggene (2-6 personer).
- Øverlandsvatnet var dermed det anlegget hvor flest (41 prosent av alle respondentene, n=96 av N=237) som krysset av på en av de tre kategoriene «middels dårlig råd», «ikke særlig god råd» eller «dårlig råd».
- Det var en noe lavere andel enn i utvalget samlet som hadde videregående skole eller lavere som høyeste fullførte utdanningsnivå (40 prosent i gruppen som opplever dårlig økonomi, mot 36 prosent i det samlede utvalget).
- Noe færre (35 mot 48 prosent) var i arbeid heltid i denne gruppen mot det samlede utvalget. Noe flere var i arbeid deltid, uføretrygd/AAP og alderspensjonister/førtidspensjonister enn i utvalget samlet, men det var ingen store forskjeller her.
- En tilsvarende andel i denne gruppen som i utvalget samlet var ikke født i Norge, og like mange har begge foreldre født i utlandet.
- Over halvparten, 57 prosent; har krysset av på svaralternativet «Det er gratis» på spørsmålet om «Hvorfor bruker du dette anlegget?». Dette er høyere enn i det samlede utvalget (48 prosent).
- På spørsmål om bruk av andre anlegg, svarer 76 prosent at de bruker andre turløyper (mot 65 prosent i det samlede utvalget), 31 prosent bruker treningssenter (mot 40

prosent i det samlede utvalget). Ellers lå bruk av andre anleggstyper mellom 10 og 20 prosent som i det samlede utvalget.

- Deltakelse i organiserte fritidstilbud er tilsvarende det samlede utvalget både når det gjelder aktiv deltakelse nå, deltakelse tidligere og de som aldri har deltatt. Dette tyder på at økonomi ikke er eller har vært til hinder for organisert deltakelse. Men det gir ikke svar på om de har hatt anledning til å delta i aktiviteter de har ønsket med tanke på type aktivitet, omfang av deltakelse og antall aktiviteter.
- Det er en noe høyere andel i denne gruppen som oppgir nedsatt funksjonsevne (18 prosent mot 14 prosent i det samlede utvalget).

KORT OPPSUMMERING AV HVERT AV ANLEGGENE

Under følger en kort oppsummering av hvert av anleggene i undersøkelsen basert på tellingene av brukere, svar i brukerundersøkelsen og observasjoner under datainnsamlingen, samt våre refleksjoner rundt bruk av anleggene.

ØVERLANDSVATNET OPPSUMMERT

- Flest av våre respondenter både over og under 16 år var på tur ved Øverlandsvatnet med familie.
- Overvekt av godt voksne og eldre brukere, omlag halvparten av respondentene (49 prosent) var over 50 år.
- Øverlandsvatnet er et familieanlegg, med varierte aktivitetsmuligheter. Blant respondentene over 16 år svarte 1 av 4 at Øverlandsvatnet er viktig for å få familien i aktivitet.
- Det var en del foreldre med småbarn i barnevogn som ikke besvarte undersøkelsen.
- Det var mange brukere uansett tidspunkt og ukedag for datainnsamling.
- På ettermiddag og helg mer varierte aldergrupper.
- Flest av respondentene går tur, enkelte trener.

IDRETTENS HUS – FRIIDRETTSBANEN OG UTENDØRSSTYRKEAPPARAT OPPSUMMERT

- Friidrettsbanen og området utenfor brukes mye av skoler.
- Gressbanen inne i løpebanen er stengt for egenorganisert aktivitet. Brukes allikevel noe til øvelser av de som løper på banen.
- Jevnt over litt folk der uavhengig av tidspunkt og ukedag for datainnsamling.
- En del enkelt personer oppsøker stedet for trening, men også mindre grupper som trener sammen.
- Lite familieaktivitet sammenlignet med de andre anleggene.

RULLESKIANLEGGET OPPSUMMERT

- Høyere brukerterskel enn noen av de andre anleggene i brukerundersøkelsen.
- Krever spesialisert utstyr og ferdigheter.
- Krever tilgang til bil, da det ligger godt utenfor bostedsområder.
- Har ifølge brukerne rykte for å være et godt anlegg nasjonalt, og tiltrekker seg tilreisende utøver på både krets- og landslagsnivå.
- Flere av de samme brukerne registrert ved flere av tellingene i datainnsamlingen.
- Brukes i hovedsak til trening, mest av utøvere som konkurrerer, men også som familieaktivitet.

KVAM SKOLE OPPSUMMERT

- Anlegget brukes mye av barn, både i og utenom skoletid.
- Turnbassenget brukes også av voksne, og kan brukes til mange varierte aktiviteter og øvelser for store og små.

- Turnbassenget appellerer også til mosjonister som bruker anlegget til trening med egen kroppsvekt.
- Lavterskelanlegg som er åpent for fri bruk, lett tilgjengelig ved gang og sykkelvei.

CECILIENFRYD OPPSUMMERT

- Fra kl. 16 på hverdager var banen reservert organiserte fotballtreninger. De fleste kvelder i uken varte treningene frem til 20.30.
- Etter organiserte treninger var avsluttet ble lyset på banen slukket, noe som i stor grad hindret ytterligere bruk av banene i høstmørket (annerledes på sommertid med lyse kvelder).
- Banen fremstår som lite tilgjengelig for egenorganisert aktivitet utover dagtid på ukedager og en større del av døgnet i helgene, utenom kamp og turneringer.
- Nærhet til skole gjør at flere av våre respondenter møtes på banen etter skoletid, kanskje ville flere gjort det dersom banen var mer tilgjengelig for egenorganisert bruk utover ettermiddagene?

SKATEPARKEN OPPSUMMERT

- Rivning av den gamle skolen hvor plashallen ligger har nok påvirket bruken av anlegget. Det har tidvis vært mye støy og støv å observere på område. Vi har lagt datainnsamlingen til «rolige» perioder, men det er godt tenkelig at bruken har vært mindre enn tidligere.
- Strømmen i hallen var borte på grunn av rivningsarbeidet, noe som ifølge respondentene gjorde det umulig å skate i hallen.
- Kun aktivitet utenfor hallen på oppsatte elementer.
- Skateparken ligger relativt usentralt til, langt fra bysentrum og fra skoler.
- Det var få brukere ved skateparken under datainnsamlingen. Vi registrerte kun 4 brukere og alle disse svarte på brukerundersøkelsen.
- Det kom kun to tilbakemeldinger fra brukerne og disse viser behov for oppgradering eller nytt skateanlegg:
  - «Oppgrader anlegget»
  - «Få opp en skatepark av betong sentrumsnært»

DISKUSJON OG OPPSUMMERING

I dette prosjektet har vi sett nærmere på bruk av seks ulike anlegg for fysisk aktivitet med tanke på å innhente kunnskap som kan gi grunnlag for fremtidige vurderinger av fordeling av spillemidler. Vi har sett spesielt på særlig prioriterte målgrupper; personer med fødested utenfor Norge, personer med nedsatt funksjonsevne og lavinntektsfamilier. Basert på våre funn kommer vi med anbefalinger om retninger for fremtidige vurderinger av fordeling av spillemidler, og områder hvor det bør hentes inn mer kunnskap for å sikre at spillemidlene kan bidra til økt fysisk aktivitet gjennom egenorganisert aktivitet for alle.

Det er ingen tvil om at fysisk aktivitet er gunstig for fysisk og psykisk helse og velvære. Men det er vanskelig å nå ut til og å få god nok kunnskap om sårbare grupper og personer som er inaktive. Selv om man vet at aktivitet øker med sosioøkonomisk status og reduseres med alder, vet man for lite om hva som får folk i aktivitet og hva som gjør at noen forblir inaktive. Selvrapporterte data på fysisk aktivitetsnivå er kjent for å overestimere det reelle aktivitetsnivået. Det er tidligere vist at man ved å bruke validerte spørreskjema for fysisk aktivitet finner stor diskrepans sammenlignet med objektive målinger (Lund-Blix m.fl., 2017). Mens man i selvrapporterte skjemaene har funnet at opptil 75 prosent av befolkningen tilfredsstillende anbefalingene for fysisk aktivitet, har objektive data vist at kun 32 prosent tilfredsstillende anbefalingene. Denne diskrepansen må tas med i betraktningen av funnene også i vår undersøkelse. Selv om den reelle andelen som tilsynelatende tilfredsstillende anbefalingene i denne undersøkelsen høyest sannsynlig er høyere enn målt objektivt i befolkningen, er den nok lavere enn det fremstår av våre resultater. Årsaken til at den vil være høyere her er at vi gjennomførte datainnsamlingen ved anlegg for fysisk aktivitet, blant personer som var fysisk aktive på undersøkelsestidspunktet. Det er derfor lite sannsynlig at vi har nådd ut til inaktive personer. Konsekvensen av overestimering av fysisk aktivitetsnivå i selvrapporterte undersøkelser er at de gir et feil bilde til beslutningstakere, og at tiltak som skal øke aktivitetsnivået i befolkningen ikke prioriteres eller tas på stort nok alvor. Objektive målinger er kostbare, og det er vanskelig å rekruttere nok personer for å få et representativt utvalg. Det foregår arbeid for å utvikle nasjonale objektive målinger av fysisk aktivitetsnivå som vil gi resultater som regionene kan bruke i sitt utviklingsarbeid (Lund-Blix, 2017). Regionalt mener vi det er mer hensiktsmessig å forsøke å kartlegge bruk av ulike anleggstyper, som i denne undersøkelsen, og se dette i sammenheng med motivasjon og deltakelse i organisert versus egenorganisert aktivitet, for å målrette tilskudd og andre tiltak som kan bidra til å øke aktivitetsnivået i befolkningen.

I brukerundersøkelsen av turkassetrimmen Stikk UT! fant vi at deltakerne var indre motivert for aktiviteten, det vil si at de gikk på tur til Stikk UT! poster fordi det opplevdes stimulerende, ga dem glede og velvære og fremkalte mestring (Skrove, Oterhals & Bachmann, 2015). Skilt, merking og turbeskrivelser bidro til å senke terskelen og gjøre turmål mer tilgjengelig for flere. Mange hadde lite erfaring fra tur og friluftsliv tidligere, noe som tyder på at tilbudet når ut til de minst aktive. Kjennskap til turmål i nærmiljøet åpnet tidligere lukkede dører. For mange var registrering av turer på nettportalen en gulrot til økt aktivitetsnivå. Gjennom et forprosjektstudie om offentlige bevilgninger til anlegg for fysisk aktivitet i Nord-Trøndelag, pekes det også på behovet for innsikt i motivasjon og eventuelle insentiver som applikasjoner på mobiltelefon som virkemiddel for å øke aktivitetsnivået i befolkningen (Nossun & Stene, 2015). I likhet med våre

funn i denne undersøkelsen finner de at tilrettelagte åpne friluftsanlegg og tilbud har stort potensial overfor inaktive voksne.

Det er interessant at Øverlandsvatnet, som har fått relativt lite midler, brukes mest i denne undersøkelsen. Kostnaden ved å legge til rette for friluftaktiviteter er liten sett i sammenheng med bruken. Det skal sies, at svært mye dugnadsarbeid ligger til grunn for anlegget rundt Øverlandsvatnet. Friluftsliv er den aktiviteten flest nordmenn gjør mest, og friluftsliv er derfor en viktig arena for fysisk aktivitet for alle. I vår undersøkelse var riktignok flest av respondentene over 50 år, og dette var unikt for dette anlegget. Det tyder på at anlegget er viktig for fysisk aktivitet i den godt voksne delen av befolkningen, hvor aktivitetsnivået generelt er synkende. Videre var andelen med nedsatt funksjonsevne tilsvarende det som er antatt i befolkningen for øvrig, og høyere enn ved de andre anleggene. Som for de fleste av anleggene i vår undersøkelse hadde over 60 prosent høyere utdanning, dette er høyere enn i kommunen samlet. Svært få opplevde at familien hadde dårlig råd. Samlet sett antyder det at en større andel av brukerne ved Øverlandsvatnet har høyere sosioøkonomisk status enn i kommunen for øvrig. Tidligere forskning viser i midlertid at tilskudd til anlegg og tilrettelagte områder for friluftsliv ser ut til å treffe egenorganisert aktivitet for de med lav sosioøkonomisk status godt. Vi så også i vår undersøkelse at anlegget blir brukt av alle aldersgrupper og til varierte aktiviteter. Det var også flest av de som opplever dårlig økonomi i vår undersøkelse som brukte Øverlandsvatnet. Friluftsanlegg kan være alt fra gangstier, skiløyper, turløyper til universelt utformede friluftsområder. Det å legge inn utendørsstyrkeapparat utvider målgruppen og spisser anlegget i retning av trening og mosjon, og tiltrekker seg kanskje mer av den yngre befolkningen som ved Idrettens hus. Hvorvidt man skal skille mellom rene friluftsanlegg og mer treningsrettede arenaer for å unngå konflikt mellom brukergrupper trengs det mer kunnskap om.

For personer med nedsatt funksjonsevne kan fysisk aktivitet og trening være viktig for å behandle eller kompensere for funksjonsnedsettelsen. Det sosiale aspektet ved aktivitet er også viktig. Det er per i dag lite kunnskap om aktivitetsvaner blant personer med nedsatt funksjonsevne, men vi vet av levekårsundersøkelser at denne gruppen er mindre fysisk aktiv enn jevnaldrende. Personer med nedsatt funksjonsevne deltar i langt mindre grad enn andre i organiserte fritidsaktiviteter, derfor er tilrettelegging for egenorganisert aktivitet spesielt viktig for denne gruppen⁶. En kartlegging av friluftsområder i 14 fylker gjennomført av Friluftsrådernes Landsforbund i 2010 viste at under 3 prosent tilfredsstilte krav til universell utforming. Nesten 90 prosent av respondentene i vår undersøkelse med nedsatt funksjonsevne brukte runden rundt Øverlandsvatnet. Tilbakemeldinger og kommentarer i spørreskjemaet viser at Øverlandsvatnet oppleves godt tilrettelagt for alle.

Blant personer født utenfor Norge i vår undersøkelse, hadde de fleste bakgrunn fra vestlige land, de fleste var i arbeid, hadde høyere utdanning og opplevde at familien hadde god økonomi. Vi har dermed ikke truffet de mer sårbare gruppene med innvandringsbakgrunn. Vi har tidligere vist at kulturelle forskjeller, økonomi og transport er spesielt utfordrende for deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter blant barn og unge med innvandringsbakgrunn (Kaurstad m. fl., 2014). Barn og unge med innvandrerforeldre deltar i noe mindre grad i organiserte aktiviteter

---

⁶ Tall fra BufDir:

https://www.bufdir.no/en/Statistikk_og_analyse/Nedsatt_funksjonsevne/Deltakelse_og_fritid/Idrett_fysisk_aktivitet_og_kultur/

enn sine jevnaldrende med norskfødte foreldre, og forskjellen er størst blant jenter. Samarbeid mellom flere aktører har vist seg å være viktig for å skape inkludering i organiserte fritidstilbud, men det er vel så viktig å tilrettelegge for egenorganiserte aktiviteter som kan tilpasses målgruppens ønsker og behov. Det er spesielt behov for mer kunnskap om aktivitetsvaner og motivasjon for fysisk aktivitet blant jenter og voksne med innvandringsbakgrunn.

Personer som i vår undersøkelse svarer at de vurderer familiens økonomi som middels eller dårlig skiller seg i liten grad ut fra det samlede utvalget. Det er flere i denne gruppen som bruker turløyper når de blir spurt om andre anlegg de bruker, og hele 10 av 13 respondenter svarte at de valgte anlegget fordi det er gratis. Når man isolerte ut personer med dårlig økonomi var den gruppen svært liten, og det er behov for å innhente mer kunnskap om denne gruppen. Vi spurte ikke barn under 16 år om familiens økonomi i denne undersøkelsen, men tall fra Ungdata viser at langt færre barn og unge i familier med lav sosioøkonomisk status deltar i organiserte aktiviteter (Bakken, Frøyland & Sletten, 2016). Siden 2011 har andelen barn i lavinntektsfamilier økt hvert år (Epland & Kirkeberg, 2016). Samtidig viser nyere forskning at utviklingstrekk som høyere kostnader, profesjonalisering av idretten og økt foreldreinnsats bidrar til en stadig mer ekskluderende barne- og ungdomsidrett (Strandbu m. fl., 2017). Satsningen på anlegg som tilrettelegger for egenorganisert aktivitet blir derfor stadig viktigere for å utjevne sosioøkonomiske forskjeller i helse og fysisk aktivitet både blant voksne og blant barn og unge.

Når det gjelder barn og ungdom viser vår undersøkelse viktigheten av gode nærmiljøanlegg ved skolene. Blant de ulike anleggene vi oppsøkte, var det på skoleområdet det var flest barn og unge. Skolen som nærmiljøanlegg er viktig både i og utenfor skoletiden. Beregninger viser at om lag 2000 timer av elevenes totale oppholdstid i grunnskolen består av friminutt, som gjerne er egenorganisert tid (Limstrand, 2000). Den samme undersøkelsen viser at store deler av denne tiden tilbringes i skolens uteområde. Skolens utearealer brukes gjerne også i forbindelse med organisert læringsarbeid og i aktiviteter i forbindelse med skolefritidsordningen (SFO). I tillegg ser vi at skolens uteområder er viktige som nærmiljø for aktiviteter utenom skoletiden. Skolens utemiljø er viktig ikke bare for fysisk aktivitet, men også for skolens psykososiale miljø. Undersøkelser viser at gode utearealer reduserer omfanget av vold, mobbing og uro blant elevene og stimulerer til trivsel, motivasjon og læring (Sosial og helsedirektoratet, 2003). En godt utrustet skolegård, med rom for positive aktiviteter, blir derfor ansett som et sentralt element i arbeidet for å redusere mobbing. Blant de vesentlige forklaringene til hvorfor skoleanlegget er et populært næranlegg i vår undersøkelse, er nærheten til bosted, det at barn selv kan dra til skoleområdet for å møte andre og muligheten for å drive med variert fysisk aktivitet. Barn i vår undersøkelse dro gjerne til skolen uten foreldre, sammen med jevnaldrende og gjorde mange ulike aktiviteter der. Det var flest jenter som brukte uteområde ved skolen i vår undersøkelse både i og utenom skoletiden, til tross for at det var noe flere gutter enn jenter i undersøkelsen totalt. Vi så også at idrettsanlegg i nærheten av skole brukes aktivt som arena for fysisk aktivitet.

Blant ungdom, de mellom 16 og 19 år, var det treningsanleggene, enten rullekulanlegget og Idrettens hus løp/styrke som ble brukt. Det var få fra denne aldersgruppen ved Øverlandsvatnet. Også blant de unge voksne, de mellom 20 og 29 år, var det dobbelt så mange som brukte treningsapparatene og løpebanen ved Idrettens hus, som det var på Øverlandsvatnet. Undersøkelsen gir derfor en indikasjon på at slike treningsanlegg treffer bedre gruppen ungdom og unge voksne, sammenliknet med turløypeanlegget som treffer de eldre delene av befolkningen.

AVSLUTTENDE REFLEKSJONER OG ANBEFALINGER

Særlig prioriterte målgrupper for spillemidlene er grupper som vanligvis deltar lite, for eksempel innvandrere, personer med nedsatt funksjonsevne og barn og unge fra lavinntektsfamilier. Videre er det et mål at spillemidlene skal bidra med å legge til rette for at personer som i dag er fysisk inaktive kommer i gang med aktivitet, og at anlegg bør fungere som sosiale møteplasser i lokalsamfunnet. Basert på funn i denne undersøkelsen ser vi friluftsanlegg, treningsanlegg og nærmiljøanlegg ved skole er de anleggstypene som appellerer mest blant henholdsvis godt voksne, unge voksne og barn i undersøkelsen. Anleggene fungerer også som sosiale møteplasser. Dette er anleggstyper som tidligere forskning viser har stort potensial for å øke egenorganisert aktivitet. Vi anbefaler derfor at fylkeskommunen ser nærmere på disse anleggstypene i sine vurderinger av tildeling av spillemidler.

Det er imidlertid svakheter ved denne undersøkelsen blant annet i form av en svært skjev fordeling i antall respondenter fra de ulike anleggene. Registrering ved de ulike anleggene ble gjennomført med like mye tid på hvert anlegg, slik at den skulle gi et bilde på kvantiteten på bruken av anleggene. Dersom formålet var å få inn flere svar på hvert av anleggene, eller tilnærmet utjevnet antall svar fra brukere ved de ulike anleggene, burde datainnsamlingen vektet annerledes. Da ville man imidlertid ikke fått frem forskjellen i antall brukere ved de ulike anleggene, slik formålet var i denne undersøkelsen, og mistet observasjoner gjort ved ulike måletidspunkt. I fremtidige prosjekt kan man se på mulighet for teknisk registrering av bruk, og deretter gå inn med observasjoner og spørreskjema/intervju i perioder med flest besøk. Det er også interessant å se på bruk og brukere av lignende anlegg i for eksempel Ålesund og Kristiansund for å få et sterkere datamateriale.

Å nå ut til et tilstrekkelig antall personer innen ulike målgrupper som for eksempel de med nedsatt funksjonsevne, fødested utenom Norge, lavinntektsfamilier og inaktive, er vanskelig. Våre funn viser at vi ikke har lyktes med å nå ut til ressursvake grupper, og at vi kanskje har truffet de høyest fungerende innen gruppene over. Gjennom å bruke aktører som arbeider med gruppene kan man rekruttere personer til intervju for å få en dypere innsikt i disse gruppens aktivitetsvaner, -ønsker, behov for tilrettelegging og motivasjon for fysisk aktivitet. Eksempler på slike aktører kan være; Frisklivssentraler, Aktiv på dagtid, fastlege, voksenopplæring, NAV og andre. En slik intervjuundersøkelse vil muliggjøre mer målrettet kartlegging og datainnsamling på feltet fremover.

REFERANSER

Bakken, A., Frøyland, L.R. & Sletten, M.A. (2016). Sosiale forskjeller i unges liv. Hva sier Ungdataundersøkelsene? NOVA rapport 3

Breivik, G. & Rafoss, K. (2012). Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet. Oslo og Alta. Idrettshøgskolen og Høgskolen i Finnmark.

Epland, J. & Kirkeberg, M.I. (2016). Barnefamiliers inntekter, formue og gjeld 2004-2014. SSB

Friluftsrådernes Landsforbund (2010). Oppsummering av kartlegging av tilgjengelighet og universell utforming av friluftsområder. FL rapport 2010

Helsedirektoratet (2014). Anbefalinger om kosthold, ernæring og fysisk aktivitet. Rapport IS-2170

Helsedirektoratet (2017). Fysisk aktivitet; omfang, tilrettelegging og sosial ulikhet. [rapport] Oslo: Helsedirektoratet.

Helsedirektoratet (2015). Fysisk aktivitet og sedat tid blant voksne og eldre i Norge – Nasjonal kartlegging 2014–15, Helsedirektoratet

Kaurstad, G. Bachmann, K. & Oterhals, G. (2013). Gir deltagelse i Frisklivssentralen i Molde et friskere liv? Deltagernes opplevelse av tilbudet, endring i fysiske parametere og helseatferd etter 3 måneder. MFM rapport 1308

Kaurstad, G., Oterhals, G., Hoemsnes, H., Ulvund, I. & Bachmann, K. (2014). Deltakelse i organiserte fritidstilbud blant barn og unge med innvandrerforeldre. MFM rapport 1417

Kulturdepartementet (2016a). *Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2016. For tildelinger i 2017.* V-0732 B

Kulturdepartementet (2016b). Prop. 1 S (2015-2016) Proposisjon til Stortinget (forslag til stortingsvedtak)

Limstrand, T. (2000). «Ut er In?» En kartlegging av uteaktiviteter i barnehager, SFO og grunnskoler i Nordland. Rapport fra Salten Friluftsråd

Lund-Blix N.A., Nystad W., Ekelund U., Andersen S.A., Wisløff, U., Stensvold D., Belander O. & Ariansen I. (2017). Nasjonale, landsrepresentative kartlegginger av fysisk aktivitet, fysisk form og tid i ro, Folkehelseinstituttet. Rapport Mars 2017. ISBN (elektronisk): 978-828082-845-3. Tilgjengelig på www.fhi.no

Løvgren, M. (2009). Unge funksjonshemmede. Selvbilde, sosial tilhørighet og deltakelse i fritidstilbud. NOVA rapport nr. 09/2009.

Meld. St. 26 (2011-2012). *Den norske idrettsmodellen*. Kulturdepartementet

Nes, B., Janszky, I., Aspenes, S.T., Bertheussen, G.F., Vatten, L.J. & Wisløff, U. (2012). Exercise Patterns and Peak Oxygen Uptake in a Healthy Population: The HUNT Study. *Medicine & Science in Sports & Exercise*. vol. 44 (10).

Nossum, G. & Stene, M. (2015). Blir folk friskere av offentlige bevilgninger. Forprosjektstudie. TFOU-rapport 2015:9

Ommundsen, Y. & Aadland, A.A. (2009). Fysisk inaktive voksne i Norge Hvem er inaktive – og hva motiverer til økt fysisk aktivitet? Helsedirektoratet Den norske kreftforening Norges Bedriftsidrettsforbund. Helsedirektoratet: IS 1740

Skrove, G.K., Oterhals, G., Groven, G. & Bachmann, K. (2015). «Sulten og tørst, men Stikk UT! først». En brukerundersøkelse av turkasstrimmen Stikk UT!. MFM rapport 1505

Sosial og helsedirektoratet (2003). Skolens utearealer - om behovet for arealnormer og virkemidler. Rapport IS-1130.

Strandbu, Å., Gulløy, E., Andersen, P.L., Seippel, Ø. & Dalen, H.B. (2017). Ungdom, idrett og klasse: Fortid, samtid og framtid. *Norsk sosiologisk tidsskrift*, 02 / 2017 (Vol 1)

St.meld. nr. 40 (2002-2003) 2003. Nedbygging av funksjonshemmede barrierer. Oslo: Arbeids- og sosialdepartementet

Thorén, K.H., Skjeggedal, T. & Vistad, O.I. (2016). Kommunale planer for idrett og fysisk aktivitet. Om spillemidlenes betydning for å etablere turveier og turstier i nærmiljøet. NINA Kortrapport 26

VEDLEGG

Vedlegg A – Spørreskjema personer over 16 år – norsk

Vedlegg B – Spørreskjema personer under 16 år – norsk

Vedlegg C – Kommentarer og tilbakemeldinger per anlegg

VEDLEGG A – SPØRRESKJEMA FOR PERSONER OVER 16 ÅR

Brukerundersøkelse om fysisk aktivitet

Møreforskning gjennomfører en undersøkelse for å gi fylkeskommunen kunnskap om hva brukerne synes om seks anlegg for fysisk aktivitet i Molde. Vi vil gjerne spørre deg hvorfor du er her, hva du gjør her og om du har noen tilbakemeldinger du vil dele med oss.

Det er frivillig å delta. Alle opplysninger behandles konfidensielt av Møreforskning, og enkeltpersoner vil ikke kunne gjenkjennes i resultater fra undersøkelsen. Prosjektet avsluttes 31.10.2017 og datamaterialet vil da bli anonymisert. Prosjektet er godkjent av Personvernombudet for forskning, NSD.

Dersom du har spørsmål, kontakt forskeren som ga deg skjemaet eller prosjektleder Guri K. Skrove (guri.k.skrove@himolde.no).

Vi håper du vil svare!

Kjønn

Kvinne .....

Mann .....

Alder.....

--	--

 år

Ditt høyeste fullførte utdanningsnivå:

- Grunnskole eller mindre .....
- Videregående skole.....
- Universitets/høgskolenivå 1-4 år .....
- Universitets/høgskolenivå over 4 år .....

Hva gjør du til daglig? (Flere kryss mulig)

- Skoleelev/student .....
- Hjemmearbeidende .....
- I inntektsgivende arbeid, heltid .....
- I inntektsgivende arbeid, deltid .....
- Sykemeldt .....
- Arbeidsledig .....
- Alders-/førtidspensjonist .....
- Uføretrygd/arbeidsavklaringspenger .....
- Annet: .....

Hvor god råd har din husholdning/familie?

- Svært god råd.....
- God råd .....
- Middels god råd.....
- Ikke særlig god råd.....
- Dårlig råd.....
- Vet ikke .....

Er du født i Norge? Ja.....

Nei.....

Hvor ble dine foreldre født? (Flere kryss mulig)

- Norge .....
- EU/EØS, USA, Canada, Australia eller New Zealand .....
- Europa utenom EU/EØS, Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania .....
- Vet ikke .....

Hvilken aktivitet gjør du her i dag? _____

_____

Hvem er du her sammen med i dag? (Flere kryss mulig)

		Idrettslag/ forening	Venner	Familie	Klassen
.....	☐	☐	☐	☐	☐

Hvor ofte bruker du dette anlegget?

- 3-5 ganger i uka eller mer .....
- 1-2 ganger i uka .....
- 1-3 ganger i måneden .....
- Sjeldnere enn 1 gang i måneden.....

Hvordan kom du deg hit?

		Sparkesykkel/ rulleski-/ Sykkel	Bil/taxi/ moped/ motorsykkel	Buss
.....	☐	☐	☐	☐

Hvor lang tid brukte du hit hjemmefra? Omtrent _____ minutter

Har dette anlegget/stedet hatt betydning for: (Flere kryss mulig)

- At du har kommet i gang med aktivitet .....
- Hvor ofte du er fysisk aktiv .....
- Din helse/velvære.....
- Din livskvalitet/glede.....
- Din fysiske kapasitet.....
- At du har kommet oftere i kontakt med andre/ fått flere bekjente .....
- At familien er aktiv sammen .....

Annet: _____

_____

_____

Hvorfor bruker du dette anlegget/stedet? (Flere kryss mulig)

- Familieaktivitet, få med seg barna ut.....
  - Jeg liker denne typen aktivitet.....
  - Det er en sosial møteplass.....
  - Jeg kommer meg i aktivitet.....
  - For bedre helse/velvære.....
  - Det er gratis.....
  - Nærhet til hjemmet mitt.....
  - Mulighet for egenorganisert aktivitet.....
  - Bruker det under organisert aktivitet.....
  - Tilgjengelighet (ledig for bruk/nok plass).....
  - Lett å reise til/ transportmuligheter.....
  - Mulighet for varierte aktiviteter/lek.....
- Annet: _____
_____
_____

Bruker du andre anlegg til egenorganisert fysisk aktivitet? (Flere kryss mulig)

- Flerbrukshall/idrettshall.....
  - Fotballbaner/haller.....
  - Friidrettsanlegg.....
  - Treningsapparat i friluft (feks apparat v Idrettens hus, Retiro ol).....
  - Turløyper.....
  - Treningssenter.....
  - Svømmehall.....
- Annet: _____
_____

Er du aktivt medlem av et idrettslag eller annen organisert fysisk aktivitet?

- Ja.....   Nei, men jeg var det før.....   Nei, jeg har aldri vært det.....

Hvor ofte driver du fysisk aktivitet? Ta et gjennomsnitt

- 3-5 ganger i uka eller mer.....
- 1-2 ganger i uka.....
- 1-3 ganger i måneden.....
- Sjeldnere enn 1 gang i måneden.....

Ønsker du å være mer aktiv enn du er nå?

- Ja.....   Nei.....   Vet ikke.....

Dersom ja, hva skal til for at du skal bli mer aktiv? (Flere kryss mulig)

- Bedre tid .....
- Bedre helse/velvære .....
- Noen å være aktiv sammen med.....
- Bedre/andre typer anlegg .....
- Anlegg nærmere hjemmet .....
- Bedre økonomi .....

Annet: _____

_____

_____

Din helse/velvære

Hvordan vurderer du din egen fysiske og psykiske helse? Vil du si den er:

			Verken god			
	Svært god	God	eller dårlig	Dårlig	Meget dårlig	
.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Har du nedsatt funksjonsevne?

Ja.....   Nei.....

Avslutningsvis

Har du andre tilbakemeldinger om dette anlegget eller andre anlegg for fysisk aktivitet?

_____

_____

_____

_____

Takk for at du svarte!

VEDLEGG B – SPØRRESKJEMA FOR PERSONER UNDER 16 ÅR

Brukerundersøkelse om fysisk aktivitet

Møreforsking gjennomfører en undersøkelse for å gi fylkeskommunen kunnskap om hva brukerne synes om seks anlegg for fysisk aktivitet i Molde. Vi vil gjerne vite hvorfor du er her i dag, hva du gjør her og om du har noen tilbakemeldinger du vil dele med oss.

Det er frivillig å delta, og bare forskerne får se hva du har svart. Ingen vil få vite hvem du er, eller at du har svart.

Dersom du lurer på noe, ta kontakt med den som ga deg skjemaet eller Guri K. Skrove (guri.k.skrove@himolde.no).

Vi håper du vil svare!

Kjønn   Jente .....   Gutt .....

Alder

..... Under 10 år   10-11 år   12-13 år   14-15 år
....

Hvem er du her sammen med i dag? (Du kan krysse av på flere svar)

..... Alene   Idrettslag/
forening   Venner   Familie   Klassen
....

Hvordan kom du deg hit?

..... Til fots   Sparkesykkel/
Sykkel   rulleski-/
brett   Bil/taxi/
moped/
motorsykkel   Buss
....

Hvor lang tid brukte du hit hjemmefra? Omtrent _____ minutter

SNU ARKET →

Hva skal du gjøre her i dag?

Hvor ofte er du her?

- 3-5 ganger i uka eller mer .....
- 1-2 ganger i uka .....
- 1-3 ganger i måneden .....
- Sjeldnere enn 1 gang i måneden.....

Driver du med andre fritidsaktiviteter? Ja..... Nei.....

Hvorfor kommer du hit? *(Du kan krysse av på flere svar)*

- Møter venner her .....
- Jeg liker å gjøre aktivitet her.....
- Det er nært hjemmet mitt.....
- Det er god plass til å leke/spille/være i aktivitet her .....
- Det er gratis.....
- At du har kommet oftere i kontakt med andre/ fått flere bekjente .....
- At familien er aktiv sammen .....
- Andre grunner: _____

Har du andre tilbakemeldinger om dette anlegget eller andre anlegg for fysisk aktivitet?

Takk for at du svarte!

VEDLEGG C – KOMMENTARER OG TILBAKEMELDINGER PER ANLEGG

I tabellene under vises samtlige tilbakemeldinger og kommentarer som ble gitt avslutningsvis i spørreskjema til personer over 16 år (tabell 1) og til barn og ungdom under 16 år (tabell2).

Tabell 1. Tilbakemeldinger og kommentarer for hvert anlegg i skjema til personer over 16 år.

Anlegg	Tilbakemeldinger og kommentarer
Bjørset skate	Få opp en skatepark av betong sentrumsnært
Bjørset skate	Oppgrader anlegget
Cecilienfryd	Dette anlegget burde hatt noen sitteplasser
Cecilienfryd	Nytt kunstgress og aktivitet for barn
Cecilienfryd	Prima arena for små og store fotballinteresserte
Idrettens hus	Gode muligheter for variert trening. Kjempe bra tilbud.
Idrettens hus	Ha flere alternativ en bare fotballbane (som gratis tennisbane). Det er mange fotballbaner som er gratis men ingen tennis.
Idrettens hus	La det stå. Ikke gjør om til boligfelt
Idrettens hus	Veldig bra anlegg
Idrettens hus	Alltid åpen, nærhet til meg, enkelt og veldig god
Idrettens hus	Kunne vært i bruk enda mer
Idrettens hus	Flott anlegg som delvis er åpent. Fotballbane er "stengt"
Idrettens hus	Kunne blitt mer brukt og mer organisert
Idrettens hus	Godt fornøyd med at det er god tilgjengelighet på turløyper og muligheten for egenaktivitet
Idrettens hus	Familien setter stor pris på å ha et tilgjengelig friidrettsanlegg
Idrettens hus	Fint om det blir vedlikeholdt
Idrettens hus	Bra tiltak
Idrettens hus	Godt tiltak. Flere slike.
Idrettens hus	App-park v idrettens hus: kjempebra! Kanon beliggenhet sammen med Molde gamle stadion. Bruker også parken på Retiro! Også benyttet lignende park på Kvam ved høgskolen.
Idrettens hus	Fjern container. Lukter vondt.
Idrettens hus	Skulle ønsket lysanlegg for mer bruk vår og høst
Kvam utenom	Veldig bra at det finnes et gratistilbud
Kvam utenom	More for kids
Kvam utenom	Fint anlegg! Kunne vært apparat for balanse og romaskin, armløft (se slik som Storlia/Gamle Vardeveg for oss som er litt for voksne til å "henge opp ned"
Kvam utenom	Helt greit område med god aktivitetsmuligheter. Savner kanskje tau og nett til klatring
Kvam utenom	This facility is great. It creates opportunities for everyone
Kvam utenom	Brukt av andre skoler/sfo til å leke med apparater en selv ikke har på skolen. Fysisk utfordrende og fin lek
Kvam utenom	Anlegget har apparater i naturskjønne omgivelser og gir livsglede

Kvam utenom	Bra anlegg for Kvam skole og barnehage
Rulleski skaret	Fornøyd. Bruker området på Skaret, ikke andre steder
Rulleski skaret	Kjempefint anlegg for organisert trening for team
Rulleski skaret	Flott anlegg å ha i nærheten
Rulleski skaret	Skaret skisenter er et flott og funksjonelt anlegg!
Øverlandsvatnet	I am glad that you conduct this kind of survey. It's good to see for change, knowledge. Thanks
Øverlandsvatnet	It is good. Keep it up this kind of conversation and stastics activity
Øverlandsvatnet	Meget bra
Øverlandsvatnet	Very nice
Øverlandsvatnet	Veldig bra!
Øverlandsvatnet	Dette er et flott anlegg med forskjellig lengde
Øverlandsvatnet	Fint turområde med alle muligheter etter alles ønske/behov, i alle aldre
Øverlandsvatnet	Kjempeflott anlegg jeg setter stor pris på
Øverlandsvatnet	Fint anlegg!
Øverlandsvatnet	Flere treningsapparat i friluft (gjerne ved Øverlandsvatnet)
Øverlandsvatnet	Dette er en super plass. Takk til de som bruker dugnadstimer her
Øverlandsvatnet	Skulle vært mere jogge-/gåstier om vinteren. Brøyt opp stier vinterstid
Øverlandsvatnet	Supert og viktig tilbud tilrettelagt for at folk kommer seg ut og blir i bedre form
Øverlandsvatnet	Bra tilrettelagt for folk i alle aldre og funksjon
Øverlandsvatnet	Nydelig tilrettelagt for alle!
Øverlandsvatnet	Veldig bra de laget en gapahuk. Fint for alle aldrer.
Øverlandsvatnet	Veldig glad for at det er så fint tilrettelagt for alle, mange muligheter
Øverlandsvatnet	Bra!
Øverlandsvatnet	Meget bra tilrettelagt for alle
Øverlandsvatnet	Kjempegodt anlegg for alle
Øverlandsvatnet	Det er for enkle sykkelstier
Øverlandsvatnet	Dette er kjempeanlegg
Øverlandsvatnet	Dette er et fantastisk anlegg. Stor takk til ildsjeler
Øverlandsvatnet	Veldig bra anlegg - veldig glad som har dette tilbudet så nær hjemmet
Øverlandsvatnet	Veldig bra.
Øverlandsvatnet	Topp anlegg
Øverlandsvatnet	Veldig bra anlegg både sommer og vinter
Øverlandsvatnet	Flott turområde
Øverlandsvatnet	Flott anlegg. Mulighet for alle å komme seg ut. God parkeringsplass hele året. Stukkut er genialt
Øverlandsvatnet	Flott anlegg tilpasset alle nivåer og funksjoner
Øverlandsvatnet	Veldig bra
Øverlandsvatnet	Kjempefin plass! Takk til dugnadsgjengen "Moldemarkas venner"
Øverlandsvatnet	Flott å bruke
Øverlandsvatnet	Fine turløyper i Moldemarka
Øverlandsvatnet	Flotte stier/turveger
Øverlandsvatnet	Veldig bra vedlikeholdt!
Øverlandsvatnet	Et veldig bra tilbud for alle
Øverlandsvatnet	Fantastisk bra

Øverlandsvatnet	Flott anlegg
Øverlandsvatnet	Fint turområde. Kanskje vært fint med "utegym"-fasiliteter her? Flere benker med bord hadde også vært fint
Øverlandsvatnet	Fortsett det gode arbeidet
Øverlandsvatnet	Flott arbeid som er gjort her!
Øverlandsvatnet	Svært bra. Veldig fint i kveldssol
Øverlandsvatnet	Flott anlegg som gjør det å komme seg ut mer appellerende og tilgjengelig i hverdagen
Øverlandsvatnet	Har brukt Moldemarka i mange år tidligere for å trene langrenn
Øverlandsvatnet	Svært viktig for turer og fysisk aktivitet hele året for hele familien
Øverlandsvatnet	Anlegget/stiene er blitt veldig bra i dette området. Bra med tilrettelegging. Tror på flere brukere og bedre helse
Øverlandsvatnet	Supert å ha, enkelt å bruke året rundt. Vakker natur. Godt både fysisk og psykisk
Øverlandsvatnet	Gode muligheter uansett funksjonsnivå
Øverlandsvatnet	Viktig med tilrettelegging og gode forhold = bruk
Øverlandsvatnet	Bra anlegg året rundt og for mange aktiviteter
Øverlandsvatnet	Er så imponert over alle flotte turløypene i Molderegionen, og ellers utover på landsbygda!!!
Øverlandsvatnet	Superbra
Øverlandsvatnet	Veldig bra, heldige som har dette i nærheten
Øverlandsvatnet	Godt fornøyd
Øverlandsvatnet	Alt ok
Øverlandsvatnet	Vi er kjempeglade i Moldemarka
Øverlandsvatnet	Moldemarka er essensielt for Molde og er en sentral arena for lokalsamfunnet
Øverlandsvatnet	Flott at det er trillevennlig med barnevogn!
Øverlandsvatnet	Svært bra anlegg for byens befolkning (og andre)
Øverlandsvatnet	Meget bra
Øverlandsvatnet	Det er flott, rett og slett!
Øverlandsvatnet	I det store og hele et flott anlegg. Savner badstu ved Øverlandsvatnet
Øverlandsvatnet	Topp anlegg
Øverlandsvatnet	Dette anlegget har utviklet seg til et kjempeanlegg for turgåing
Øverlandsvatnet	Svært god! Glad i naturen!
Øverlandsvatnet	Kommunen burde prioritere å vedlikholde turveier som allerede er anlagt, fremfor å bygge nye/flere veier. Synes det er tilrettelagt nok med veier. Ønske om vedfyrte badstue ved vannet.
Øverlandsvatnet	Synes det er helt flott. Men folk kunne overholdt båndtvangen.
Øverlandsvatnet	Kjempeflott anlegg. Hurra for Moldemarkas venner
Øverlandsvatnet	Fantastisk flott mulighet til å komme seg ut. Lavterskeltilbud.
Øverlandsvatnet	Fint!
Øverlandsvatnet	Et flott anlegg!
Øverlandsvatnet	Flott anlegg for familie med barn og handikappede
Øverlandsvatnet	Flott anlegg, prisverdig på alle vis
Øverlandsvatnet	Flott å ha dette i umiddelbar nærhet, spesielt nå som sykemeldt. Brukte anlegget mye før sykemelding - kommer til å fortsette :)

Øverlandsvatnet	Kjempeflott
Øverlandsvatnet	Veldig mange fine turmuligheter her oppe i marka. Mulig for alle å gå her uansett funksjonsevne
Øverlandsvatnet	Anlegget er veldig bra
Øverlandsvatnet	Meget bra!
Øverlandsvatnet	Imponert over dette anlegget! Burde ha vært slike overalt i landet!
Øverlandsvatnet	Synes det er godt tilrettelagt for de fleste
Øverlandsvatnet	Moldemarka er et flott sted å være ute i
Øverlandsvatnet	Takk til Moldemarkas venner!
Øverlandsvatnet	At det blir tilrettelagt så tett opp mot det som er naturlig å bygge/tilrettelegge i naturen, så det ikke ser "utbygd" ut.
Øverlandsvatnet	Det må bevares så naturlig som mulig, samtidig som det er god tilgjengelighet og brukervennlig for mange.
Øverlandsvatnet	Fint anlegg. Fint om det blir vedlikeholdt
Øverlandsvatnet	Meget bra!
Øverlandsvatnet	Dette anlegget er perfekt for meg og min helsetilstand
Øverlandsvatnet	Veldig fornøyd til mitt bruk som privatperson. Bruker det mye i arbeid, da er dette et paradys benker, grill og gapahuk. FANTASTISK
Øverlandsvatnet	Topp anlegg. Rom for alle!

Tabell 2. Tilbakemeldinger og kommentarer for hvert anlegg i skjema barn og unge under 16 år.

Anlegg	Tilbakemeldinger og kommentarer
Cecilienfryd	Jeg synes det er mange bra fotballbaner
Cecilienfryd	Fotball, allidrett, kornett, motorkross
Cecilienfryd	Stor plass
Cecilienfryd	Er ofte på Kvambanen og har det gøy
Cecilienfryd	Stor plass til mange. Sted å være aktive
Idrettens hus	Ha gjerne toaletter åpne som vi kan bruke
Idrettens hus	Ha gjerne toaletter åpne som vi kan bruke
Kvam utenom	Det er moro
Kvam utenom	I turnbassenget kan man bli sterkere i armene
Kvam utenom	Det er gøy å være her med venner. Og det er gøy å leke sisten
Kvam utenom	Veldig bra for mange aktiviteter
Kvam utenom	Fint til mange aktiviteter
Kvam utenom	Det er bra her og fint. Jeg liker meg her
Kvam utenom	Veldig bra sted å leke. Høyere dekk
Kvam utenom	Jeg synes det er perfekt
Kvam utenom	At vi spiller fotball
Kvam utenom	At vi får spille fotball
Kvam utenom	Nordbyen skole er bra
Kvam utenom	Mangler en klatrevegg
Kvam utenom	Mer styrkestativer.
Kvam utenom	Fysisk utfordrende for flere aldersgrupper. Godt vedlikeholdt
Kvam utenom	Flott anlegg vi setter stor pris på å ha i nærheten
Kvam utenom	Det er mye å gjøre her og ofte møter jeg venner og har Tarzansisten
Kvam utenom	Det er bra her

Kvam utenom	Jeg synes det er fint her, og det er morsomt her. Jeg synes det er bra her fordi jeg holder meg ekstra i aktivitet
Kvam utenom	Jeg liker å hoppe
Kvam utenom	(Skulle ønske?) At man ikke får så vondt i hendene av slengene
Kvam utenom	Jeg ønsker at det blir flere slengtau
Kvam utenom	Det kunne vært noen små henge bruer her
Kvam utenom	For mange regler
Kvam utenom	Det er gøy
Kvam utenom	Jeg syntest at det er veldig gøy å leke i apejungelen. Vi leker som oftest sisten eller bare slenge oss
Rulleski skaret	Det er gode løyper
Rulleski skaret	Bra anlegg!
Øverlandsvatnet	Nei. Veldig fint her!
Øverlandsvatnet	Fint område!
Øverlandsvatnet	Jeg synes det er veldig bra her og kommer dessverre ikke på noen forbedringer nå

MØREFORSKING

MOLDE

MØREFORSKING MOLDE AS

Britvegen 4

NO-6410 Molde

TEL +47 71 21 40 00

mfm@himolde.no

www.moreforsk.no

NO 984 369 344

MØREFORSKING

Høgskolen i Molde
Vitenskapelig høgskole i logistikk
